

הבינלאומי

דוח על הסיכונים –
גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים
ליום 30 ביוני

2021

דוח על הסיכונים - גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים - תוכן עניינים

תוכן עניינים

עמוד	
4	חלק 1 - כללי
9	חלק 2 - יחסים פיקוחיים עיקריים וסקירת ניהול הסיכונים ונכסי הסיכון
10	<u>הסיכונים המתפתחים</u>
14	הון ומינוף
14	חלק 3 - הרכב ההון
19	חלק 4 - יחס המינוף
21	סיכון אשראי
21	חלק 5 - סיכון אשראי
32	חלק 5א - סיכון אשראי של צד נגדי
34	סיכון שוק
34	חלק 6 - סיכון שוק
35	סיכון נזילות
35	חלק 7 - סיכון נזילות

רשימת הטבלאות

עמוד	
9	יחסים פיקוחיים עיקריים (KMI)
12	טבלת גורמי סיכון
13	סקירת נכסי סיכון משוקלים (OV1)
15	הרכב ההון הפיקוחי תוך ציון הפניות למאזן הפיקוחי (CC1)
19	יחס המינוף (LR1)(LR2)
21	מידע נוסף על חובות ששונות תנאיהם במסגרת ההתמודדות עם אירועי נגיף הקורונה, אשר לא סווגו כארגון מחדש של חוב בעייתי
23	איכות האשראי של חשיפות אשראי (CR1)
24	שיטות להפחתת סיכון אשראי - סקירה (CR3)
25	הגישה הסטנדרטית - חשיפות לפי סוגי נכסים ומשקלות סיכון (CR5)
27	סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק
29	נתונים על סיכון האשראי לאנשים פרטיים (ללא הלוואות לדיור) בישראל
30	נתונים על הלוואות לדיור
33	ניתוח חשיפה של סיכון אשראי לצד נגדי (CCR) לפי גישה פיקוחית (CCR1)
33	הקצאת הון בגין התאמת שערך לסיכון אשראי (CVA) (CCR2)
34	סיכון שוק בגישה הסטנדרטית (MR1)
36	יחס כיסוי הנזילות (LI Q1)

חלק 1 - כללי

בהתאם להוראות המפקח על הבנקים בנק ישראל והנחיותיו, כפי שעודכנו ביום 31 בדצמבר 2017, נדרשים תאגידים בנקאיים לפרסם דוח מפורט על הסיכונים ואופן ניהולם באתר האינטרנט שלהם, שיכלול מידע משמעותי כמותי ואיכותי לפי דרישות הגילוי של באזל ודרישות גילוי על סיכונים המבוססות על מקורות אחרים, לרבות דרישות גילוי שפורסמו על ידי הפורום ליציבות פיננסית (FSF) ודרישות גילוי שפורסמו על ידי הועדה ליציבות פיננסית (Financial Stability Board). לצורך השלמת הגילוי יש לעיין בדוח זה ביחד עם הדוח על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2020 ויחד עם הדוח הכספי, ובכלל זה עם פרק "סקירת הסיכונים" בדוח הדירקטוריון וההנהלה, שמתפרסם ליציבור. הדוח הרבעוני הינו מצומצם משמעותית בהתאם להנחיות בהוראה לגבי דרישות הגילוי הכמותיות והאיכותיות.

מדיניות גילוי

קבוצת הבינלאומי התוותה מדיניות גילוי למידע שנדרש לפי הוראה 651 של בנק ישראל, שאושרה על ידי ועדת הביקורת והדירקטוריון. עקרונות המדיניות קובעים תהליך לבחינת נאותות הגילויים, שנגזרים ממנה, בין היתר, קריטריונים איכותיים ופרמטרים כמותיים המסייעים לבחון כי הוצפו וטופלו באופן נאות כל הגילויים המהותיים הנדרשים, באופן שיביא לידיעת משתמשי הדוחות את כל המידע המהותי על פרופיל הסיכון של הבנק והקבוצה ודרכי ניהול הסיכונים. בנוסף, מעוגנות במדיניות הבקורות הפנימיות והנהלים למתן גילוי למידע זה.

מידע צופה פני עתיד

חלק מהמידע המפורט בדוח זה, שאינו מתייחס לעובדות היסטוריות, מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מהותית מאלו שנכללו במסגרת המידע צופה פני עתיד, כתוצאה ממספר רב של גורמים, לרבות, בין היתר, כתוצאה משינויים בחקיקה ובהוראות גורמי פיקוח, התפתחויות מאקרו כלכליות בארץ ובעולם והשפעתן על מצב הנזילות והיציבות בשוקי ההון בחברות עסקיות, בארץ ובעולם, אירועים כלכליים חריגים כגון שינויים קיצוניים ברבית, שערי חליפין ואינפלציה, שערי מניות, מחירי אגרות חוב, התנהגות המתחרים ושינוי בתנאי התחרות. לענין זה ראו גם הסתייגות בפיסקת השפעת התפשטות נגיף הקורונה. מידע צופה פני עתיד מאופיין במילים או בביטויים כגון: "יעד", "תחזית", "הערכה", "אומדן", "תרחיש", "חזוי", "צפוי", "להערכת הבנק", "בכוונת הבנק" וביטויים דומים להם, בנוסף לשמות עצם כגון: "יכול", "יתכן", "יהיה". ביטויים צופי פני עתיד אלו, כרוכים בסיכונים ובחוסר ודאות, משום שהם מבוססים על הערכות ההנהלה לגבי אירועים עתידיים, אשר עשויים שלא להתממש או להתממש בצורה שונה מהצפוי כתוצאה, בין היתר, מהגורמים המפורטים לעיל או כתוצאה מהתממשות אחד או יותר מגורמי הסיכון המפורטים בפרק טבלת גורמי הסיכון בדוח על הסיכונים לשנת 2020 או פרק סקירת הסיכונים בדוחות הכספיים לשנת 2020. המידע המוצג בדוח זה נסמך, בין היתר, על פרסומי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, משרד האוצר ונתוני בנק ישראל, וכן על מידע פומבי שנמסר על ידי גורמים שונים הפעילים והקשורים לשוקי ההון והכספיים.

כללי

פעילותה של הקבוצה מלווה בחשיפה לסיכונים, כשהעיקריים בהם הינם: סיכונים האשראי, לרבות ריכוזיות (ענפי משק ולווים), סיכונים שוק, כאשר העיקרי בהם הינו סיכון הריבית, סיכונים נזילות, סיכונים תפעוליים, לרבות סייבר ואבטחת מידע וסיכון טכנולוגיות המידע, סיכון ציות ואיסור הלבנת הון, סיכון אסטרטגיה, סיכון משפטי וסיכון מוניטין. פרוט לגבי תיאור פרופיל הסיכון של התאגיד הבנקאי ודרכי ניהולו ר' בדוח על הסיכונים לשנת 2020.

השפעת משבר נגיף הקורונה

מאז היציאה מהסגר השלישי, נמשכת מגמת ההתאוששות הכלכלית במרבית ענפי הפעילות במשק ושיעור האבטלה ממשיך לרדת. על פי תחזית של חטיבת המחקר של בנק ישראל, שפורסמה בחודש יולי, התוצר צפוי לצמוח ב-5.5% בשנת 2021 וב-6% בשנת 2022. לקראת סוף הרבעון השני של השנה, החלה עלייה מחודשת בשיעור התחלואה בישראל. על פי ההערכות, שיעור המתחסנים הגבוה בקרב האוכלוסייה, מצמצם באופן ניכר את ההשפעה השלילית הצפויה כתוצאה מההתפרצות. אולם עדיין קיים חוסר וודאות לגבי הסיכונים הכרוכים בהתפשטות הנגיף, לאור החוסר במידע וודאי לגבי רמת יעילות החיסונים במניעת תחלואה קשה. כמו כן, בחודש יולי, החל מתן מנת חיסון שלישית לאוכלוסיית המבוגרים בישראל, בניסיון להתמודד עם העלייה המחודשת בתחלואה. עקב התחדשות ההתפרצות, הוחזרו חלק מהגבלות שהוסרו, וקיים חשש שבעקבות עלייה בתחלואה, יוטלו מחדש מגבלות משמעותיות, העלולות להביא לפגיעה בפעילות הכלכלית של המשק.

הבנק ממשיך במעקב ובניטור אחר הסיכונים השונים ובכללם אלו שהסתברות להתממשותם גדלה בעקבות המשבר, השלכותיהם והשפעותיהם על הבנק. בין היתר: סיכוני האשראי, סיכוני הסייבר ואבטחת המידע, סיכוני איסור הלבנת הון, הסיכון האסטרטגי ועוד. הבנק ממשיך להקפיד על יישום הנחיות משרד הבריאות ובנק ישראל, ונקט בשורה של צעדים במסגרת השמירה על ההמשכיות העסקית, בין היתר, פיצול יחידות קריטיות לקפסולות, צמצום ישיבות פרונטליות ומתן אפשרות לעבודה מרחוק לעובדים בקבוצות סיכון, תוך הקפדה על ניהול סיכונים וקיום בקורות. ברבעון השני של השנה נמשכה מגמת השימוש הגבוה של לקוחות הבנק באמצעים הדיגיטליים, וזאת לצד חזרה מלאה למתכונת העבודה הרגילה בסניפים.

ביום 22 במרס 2021 האריך בנק ישראל את הוראת השעה המאפשרת מתן הקלות לבנקים בנושאים שונים ובכללם הקלות בנוגע לדרישות ההון ויחס המינוף, תוקף ההוראה הינו עד לתאריך 30 בספטמבר 2021, (לחלק מההקלות נקבעה תקופת מעבר).

במחצית הראשונה של השנה, נמשכה הירידה המשמעותית בהיקף האשראי המוקפא בבנק. יתרת תשלומי הלוואות (קרן וריבית) שנדחו, ליום 30 ביוני 2021 עמדה על 19 מיליון ש"ח, המהווה כ-0.02% מיתרת האשראי לציבור, בהשוואה ליתרת תשלומי הלוואות שנדחו בסך של 125 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2020, שהיוו כ-0.14% מיתרת האשראי לציבור. שיעור החובות אשר נמצאים בדחיית תשלומים ליום 30 ביוני 2021 מהווה כ-0.21% מסך האשראי לציבור, בהשוואה ל-1.9% ביום 31 בדצמבר 2020.

מאז פרוץ משבר הקורונה, נוכח אי הוודאות הגבוהה שיצר, ועל מנת לשקף את הגידול האפשרי בהפרשות הפרטניות בגין לווים אשר נפגעו מהמשבר אולם טרם זוהו, הגדיל הבנק, במהלך שנת 2020, באופן משמעותי את ההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי. לאורך המשבר, בוחן הבנק את ההתפתחויות במשק ואת המידע הרלוונטי לקביעת ההפרשה להפסדי אשראי והתאמת ההפרשה הקבוצתית, על מנת לשקף גידול אפשרי בהפרשות הפרטניות בגין לווים אשר נפגעו מהמשבר, אולם טרם זוהו.

במסגרת השיקולים בקביעת רמת ההפרשה הקבוצתית ליום 30 ביוני 2021, התחשב הבנק בעלייה המשמעותית בפעילות הכלכלית ביחס לזו שהשתקפה במהלך שנת 2020 והעריך כי על אף העלייה בתחלואה המתרחשת לאחרונה, הסיכון לגבי הפגיעה בפעילות הכלכלית פחת, לאור המדיניות להתאמת המשק להמשך פעילות בתקופה של עלייה בתחלואה, צפי למהלכי חיסון נוספים ומדיניות הממשלה לניהול משבר הקורונה במינימום פגיעה בכלכלה.

שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי מיתרת האשראי לציבור ליום 30 ביוני 2021, עמד על 1.19%, בהשוואה ל-1.28% ביום 30 ביוני 2020 ובהשוואה ל-1.38% ו-1.05% בסוף השנים 2020 ו-2019, בהתאמה.

כאמור, עדיין לא ניתן להעריך את מלוא השפעות המשבר והיקפן על הבנק, וזאת בשל חוסר ודאות בקשר עם המשך התפשטות הנגיף בעולם, בין היתר, לאור גילוי הווריאנטים השונים, וצעדים נוספים שיינקטו לעצירת התפשטותם.

הערכות הבנק בדבר השלכות אפשריות של התפשטות נגיף הקורונה והשפעתו על השווקים ועל לקוחותיו, הינן מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות-ערך, תשכ"ח-1968, המבוסס, בין היתר, על מידע, פרסומים של צדדים שלישיים ואומדנים המצויים בידי הבנק למועד זה. הערכות אלה אינן ודאיות והן עשויות להתממש באופן שונה מהותית מהאמור לעיל.

לפרטים נוספים על השפעת התפשטות נגיף הקורונה, ראו באור 15 לדוחות הכספיים.

תחולת היישום

הקבוצה הבנקאית הכפופה לתחולת היישום כוללת:
הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ - החברה האם.
בנק מסד בע"מ - חברת בת של הבנק הבינלאומי.

לא קיימים איסורים או מגבלות משמעותיות אחרות כלשהן על העברת כספים או הון פיקוחי בתוך הקבוצה, מעבר למגבלות הכלליות החלות על ביצוע עסקאות מכל סוג כל עוד הבנק שומר על יחס ההון המזערי הנדרש ממנו על פי הדין. יצוין כי העברת כספים שאינם הון פיקוחי לחברות בנות, כפופה לנב"ת 312 - עסקאות עם אנשים קשורים ונב"ת 313 - מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים.
העברת כספים לבנק בדרך של דיבידנד כפופה לעמידה במגבלות של חלוקת דיבידנד על פי חוק החברות ונב"ת 331, והעברת כספים לבנק בדרך שאינה דיבידנד כפופה למגבלות נב"ת 312.

הוראות רגולטוריות וגילויים נוספים הקשורים לפרופיל הסיכון של הבנק

הקלות ביישום הוראות בנק ישראל עקב השפעות נגיף הקורונה

ההתאמות וההקלות להוראות ניהול בנקאית תקין, שגיבש בנק ישראל לצורך התמודדות עם נגיף הקורונה, שמטרתן לאפשר לתאגידים הבנקאיים את הגמישות העסקית הנדרשת בעת המשבר ולסייע למשקי הבית ולעסקים, צפויות להסתיים ביום 30 בספטמבר 2021 (לחלק מההקלות נקבעה תקופת מעבר). לפרטים ר' פרק חקיקה ויוזמות רגולטוריות בדוחות הכספיים ליום 30 ביוני 2021.

כל ההקלות טופלו במסגרת תהליך מוסדר בקבוצה בליווי הגורמים המקצועיים הרלוונטיים, המערך המשפטי והחטיבה לניהול סיכונים.

גילוי על היערכות להפסקת השימוש בליבור

ביום 13 בפברואר 2020, פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא "גילוי על היערכות להפסקת השימוש בליבור" וזאת על רקע הנחיות הגילוי של ה- SEC בדבר הפסקת שימוש בליבור (LI BOR), המבהירות, בין היתר, את הגילוי הנדרש בנושא. הנחיות הגילוי כאמור פורסמו על רקע הסיכון וחוסר הוודאות בנוגע לאופן הפרשנות של חוזים הצמודים לליבור, במצב שבו החל משנת 2022 ועבור הדולר לחלק מהתקופות החל מיולי 2023, לא יפורסם שער הליבור, או שיקבע כי הליבור אינו מייצג את שיעורי הרבית הרלוונטיים.

ביום 3 באוגוסט 2021 פרסם בנק ישראל טיוטת ניהול בנקאית תקין בנושא "מעבר מריבית ליבור", אשר מפרטת עקרונות לעניין יישום המעבר לריביות בסיסיות אלטרנטיביות. זאת, בין היתר בהיבטים הבאים: אופן בחירת הריביות האלטרנטיביות, מתן מידע ללקוחות, ביצוע התאמות בחוזים קיימים, הפסקת הלוואות חדשות מבוססות ליבור, ניהול סיכונים ועוד.

להפסקת השימוש בליבור ומעבר לריביות עוגן חלופיות עשויות להיות השלכות רחביות על הבנק כגון השלכות תפעוליות וחשבונאיות. נכון למועד פרסום הדוח, הבנק נערך לניהול והפחתת הסיכונים שזוהו והקשורים להפסקת השימוש בליבור. כגון: סיכון פיננסי, סיכון מודל, סיכון משפטי, סיכון רגולטורי ופיקוחי, סיכון טכנולוגי וסיכון עסקי. כחלק מההיערכות, הבנק הקים צוותים ייעודיים שמטרתם, בין היתר, לפתח תהליכי עבודה לצורך זיהוי הסיכונים, הערכת היקף הסיכון, בחינת ההשפעות של כל סיכון, הצעת חלופות לאופן הפחתת הסיכונים, ניטור של הסיכונים וההשפעות הקשורות אליהם והעברת עדכונים שוטפים להנהלה ולדירקטוריון. בנוסף, נשלחה הודעה ללקוחות הבנק בדבר השינויים הצפויים בנוגע להפסקת השימוש בליבור והמשמעות האפשריות של שינויים אלה, על פי המידע שהיה מצוי בידי הבנק באותה עת.

נכון למועד הדיווח ובהתאם להיערכות שביצע הבנק, לא קיימת לבנק חשיפה מאזנית מהותית בחוזים הנמשכים מעבר לשנת 2021 המתייחסים לליבור. הבנק ממשיך לעקוב אחרי הפרסומים הבינלאומיים ויפעל בשאיפה להקטין את הסיכונים הנובעים מתהליך החלפת ריביות העוגן. לפרוט ר' פרק סקירת הסיכונים בדוחות הכספיים ליום 30 ביוני 2021.

אימוץ עדכונים כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב - הפרשות להפסדי אשראי צפויים (CECL)

ביום 28 במרץ 2018, פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בנושא "אימוץ עדכונים כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב - הפרשות להפסדי אשראי והוראות נוספות". בהתאם למכתב נדרש ליישם את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושאים: הפרשות להפסדי אשראי; מכשירים פיננסיים, לרבות מכשירים נגזרים ופעילויות גידור; וכן חכירות. היישום לראשונה יבוצע בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בכללים בארה"ב. המכתב מאמץ את כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא הפרשות להפסדי אשראי צפויים, אשר פורסם במסגרת עדכון תקינה ASU 2016-13. מטרת הכללים החדשים היא לשפר את איכות הדיווח על המצב הכספי של התאגיד הבנקאי, באמצעות הקדמת רישום הפרשות להפסדי אשראי, באופן שמחזק את אנטי המחזוריות בהתנהגות הפרשות להפסדי אשראי, שתומך בתגובה מהירה יותר של הבנקים להידרדרות באיכות האשראי של לווים, ולחיצוק הקשר בין ניהול סיכונים האשראי לבין האופן שבו סיכונים אלה משתקפים בדוחות הכספיים, תוך התבססות על שיטות ותהליכים קיימים.

ביום 1 בדצמבר 2020, פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא "הון פיקוחי - השפעת יישום כללי החשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים". במסגרת החוזר נקבעו הוראות מעבר שיחולו על השפעת האימוץ לראשונה של הכללים החדשים בנושא הפסדי אשראי צפויים וזאת על מנת להפחית השפעות בלתי צפויות של יישום הכללים על ההון הפיקוחי, בהתאם להנחיות ועדת באזל לפיקוח על הבנקים ורשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב ובמדינות אחרות בעולם.

בנוסף לכך, ביום 2 בפברואר 2021, פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא "הפסדי אשראי צפויים ממכשירים פיננסיים" אשר במסגרתו בוטלה, בין היתר, הדרישה לחישוב הפרשה קבוצתית בשיעור מינימלי של 0.35% בגין הלוואות לדיר, ובוטלה הדרישה לחשב הפרשה מינימלית לפי שיטת עומק הפיגור, כמו כן, נוספו תיקונים להוראות אשר לפיהם תאגידים בנקאיים נדרשים לנכות מההון העצמי הון רובד 1 סכומם בגין הלוואות לדיר שמסווגות לאורך זמן כהלוואות שאינן צוברות.

במסגרת הכללים החדשים יורחב הגילוי על מועד מתן האשראי, על משך האשראי ועל איכות האשראי. ההגדרות הקיימות לגבי חובות פגומים וסיכון אשראי פגום יוחלפו בהגדרות של אשראי בעייתי לא צובר, אשראי בעייתי צובר ואשראי שאינו בעייתי.

זהתקן ייושם על ידי תאגיד בנקאי החל מיום 1 בינואר 2022 ואילך. בעת היישום לראשונה, תאגיד בנקאי וסולק יפעלו בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב, בשינויים המתחייבים. הבנק נערך ליישום ההוראות, וצפוי לעמוד בלוחות הזמנים שקבע בנק ישראל. בשלב זה לא ניתן להעריך את ההשפעה הצפויה.

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 336 – שעבוד נכסי תאגיד בנקאי

לאור הגידול בהיקף ובמגוון הפעילויות שבגינן תאגידים בנקאיים נדרשים לשעבד נכסים, פורסם ביום 15 ליוני 2021 תיקון להוראה, המבטל את ההגבלה הרגולטורית הכמותית על שעבוד נכסי תאגיד בנקאי. חלף זאת הוגדרו בהוראה דרישות לניהול נאות של שעבוד נכסים, על מנת לשמור על איזון ראוי בין הצורך לנהל את עסקי התאגיד הבנקאי לבין הצורך להגן על זכויות המפקידים בעת חדלות פירעון, ובין היתר נקבע כי על דירקטוריון התאגיד הבנקאי להתוות את האסטרטגיה בנושא נכסים משועבדים ולאשר את המדיניות שקבעה ההנהלה בנושא. הבנק נערך ליישום ההוראה וצפוי לעמוד בלוח הזמנים שקבע בנק ישראל.

מהלכי התייעלות

ביום 29 ביוני 2021 אישרה ועדת טכנולוגיה, חדשנות ומנהל של דירקטוריון הבנק תכנית פרישה מוקדמת, על פיה יתאפשר לכ-3%-2% מהעובדים בקבוצה, המשתייכים לאוכלוסייה שהוגדרה, לפרוש בפרישה מוקדמת ובתנאים מועדפים. התכנית הגדילה את ההתחייבות לפיצויים ולהטבות אחרות לאחר פרישה בספרי הבנק בכ-78 מיליון ש"ח (מתוכם כ-50 מיליון ש"ח הופרשו בשנת 2020). הגידול בהתחייבות נזקף להפסד כולל אחר. להערכת הנהלת הבנק מרבית הפורשים יפרשו עד סוף שנת 2021 והשאר בתחילת שנת 2022.

חלק 2 - יחסים פיקוחיים עיקריים וסקירת ניהול סיכונים ונכסי סיכון

יחסים פיקוחיים עיקריים (KM1)

ה	ד	ג	ב	א	
30.06.20	30.09.20	31.12.20	31.03.21	30.06.21	
במיליוני ש"ח					
					הון זמין (*)
8,882	9,106	9,369	9,698	10,059	1 הון עצמי רובד 1
8,811	9,045	9,249	9,591	9,965	א1 הון עצמי רובד 1, לפני השפעת הוראות מעבר ⁽⁴⁾
8,882	9,106	9,369	9,698	10,059	2 הון רובד 1
8,811	9,045	9,249	9,591	9,965	א2 הון רובד 1, לפני השפעת הוראות מעבר ⁽⁴⁾
11,623	11,855	12,118	11,540	11,942	3 הון כולל
11,509	11,751	11,955	11,403	11,817	א3 הון כולל, לפני השפעת הוראות מעבר ⁽⁴⁾
					נכסי סיכון משוקללים
82,960	83,334	83,815	83,970	86,218	4 סך הכל נכסי סיכון משוקללים (RWA)
					יחסי הלימות הון, לפי הוראות המפקח על הבנקים (*)
					5 יחס הון עצמי רובד 1
10.71%	10.93%	11.18%	11.55%	11.67%	א5 יחס הון עצמי רובד 1, לפני השפעת הוראות מעבר ⁽⁴⁾
10.61%	10.84%	11.03%	11.40%	11.54%	6 יחס הון רובד 1
10.71%	10.93%	11.18%	11.55%	11.67%	א6 יחס הון רובד 1, לפני השפעת הוראות מעבר ⁽⁴⁾
10.61%	10.84%	11.03%	11.40%	11.54%	7 יחס הון כולל
14.01%	14.23%	14.46%	13.74% (5)	13.85%	א7 יחס הון כולל, לפני השפעת הוראות מעבר ⁽⁴⁾
13.86%	14.09%	14.24%	13.56%	13.69%	א11 יחס הון עצמי רובד 1, הנדרש על ידי המפקח על הבנקים ⁽¹⁾
8.31%	8.30%	8.29%	8.28%	8.26%	א12 יחס הון עצמי רובד 1 זמין, מעבר לנדרש על ידי המפקח על הבנקים ⁽¹⁾
2.40%	2.63%	2.88%	3.27%	3.41%	
					יחס המינוף, לפי הוראות המפקח על הבנקים (2)
161,702	169,062	177,195	182,534	183,199	13 סך החשיפות (במיליוני ש"ח)
5.49%	5.39%	5.29%	5.31%	5.49%	14 יחס המינוף (באחוזים)
5.45%	5.35%	5.22%	5.25%	5.44%	א14 יחס המינוף, לפני השפעת הוראות מעבר (באחוזים) ⁽⁴⁾
					יחס כיסוי נזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים (3)
43,918	49,587	55,224	59,182	57,601	15 סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה
31,609	34,245	36,940	42,154	42,104	16 סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים
139%	145%	150%	140%	137%	17 יחס כיסוי נזילות (באחוזים)

(*) הון, יחסי הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון ויחס מינוף הינם לאחר השפעת התאמות בגין מהלכי התייעלות תפעולית – ר' באור 8 בדוח כספי ליום 30 ביוני 2021.

(1) ככלל יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש ויחס הון הכולל הנדרש הינם 9% ו 12.5%, ליחסים אלו נוספה דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיור למועד הדו"ח, עם זאת, בהתאם להוראות השעה בדבר ההתאמות לניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם משבר הקורונה, החל מחודש מרץ 2020 יחס הון מזערי רובד 1 המזערי הנדרש ויחס הון הכולל המזערי הנדרש הינם 8% ו 11.5% וכן לא תחול דרישת הון הנוספת בשיעור של 1% על הלוואות לדיור שאושרו החל מתחילת תוקפה של הוראת השעה (19 במרס 2020) ועד תום תוקף ההוראה (ליום 30.06.2021 – ההלוואות בסך 7,615 מ' ש). ביום 22 במרץ 2021 הארכה הוראת השעה ב-6 חודשים נוספים עד ליום 30 בספטמבר 2021.

(2) ר' חלק 4 להלן להרחבה בנושא יחס המינוף.

(3) ר' חלק 7 להלן להרחבה בנושא יחס כיסוי נזילות.

(4) לפני השפעת התאמות בגין תכנית התייעלות.

(5) הקיטון ביחס הון הכולל הינו בעקבות פדיון מוקדם מלא של כתיב התחייבות. ביום 4 במאי 2021, החליט הבנק לפדות בפדיון מוקדם מלא כתיב התחייבות נדחים סדרה כב', אשר הונפקו לציבור בחודש יוני 2016. בהתאם לכך, ביום 26 ביוני 2021, נפדו כתיב התחייבות סדרה כב' בסך של כ-0.9 מיליארד ש"ח.

סיכונים מתפתחים

סיכונים מתפתחים הם סיכונים שעשויים להיווצר בתחומים חדשים, או מוקדי סיכון חדשים בתחומים קיימים, שנגזרים, בין היתר, מתמורות בסביבה שמשפיעה על תחומי הפעילות הבנקאית, לרבות סביבה רגולטורית, תחרותית, דיגיטלית ועוד.

להלן פרטים בדבר הסיכונים המתפתחים העיקריים:

1. **סיכון מאקרו כלכלי** – התוצאות העסקיות של המערכת הבנקאית בישראל ושל הבנק כחלק ממנה מושפעות באופן ישיר ממצב המשק בישראל ובעולם. הרעה בתנאים הכלכליים, הפוליטיים, הביטחוניים או התפשטות תחלואה עולמית עלולים להביא למיתון במשק, או להאטה כלכלית מהותית. המיתון עלול לגרום לעלייה מהותית בשיעור האבטלה, ירידה ברמת החיים בישראל, שינויים בהרגלי הצריכה, שיכולים לבוא לידי ביטוי, בין היתר, בירידה בהיקף הפעילות בכרטיסי אשראי, או להשפיע על הביקוש לשירותים בנקאיים אחרים על ידי משקי הבית והעסקים, לגרום לשינויים במחזורי הפעילות בשוק ההון ועוד. גורמים אלו עלולים להביא לפגיעה בהכנסות הקבוצה, להגדיל את היקף החובות הבעייתיים ולהשפיע לרעה על תוצאות הקבוצה.

התפרצות נגיף הקורונה יצרה שינוי משמעותי בסביבה המאקרו-כלכלית שעשויה להיות לו השפעה מתמשכת על המשק, וכפועל יוצא על פעילות המערכת הבנקאית בכלל ועל הבנק כחלק ממנה. אם כי, נצפתה התאוששות מסוימת במשק מתחילת השנה.

ההשפעות המאקרו כלכליות של נגיף הקורונה על הבנק נבחנו כמפורט בפיסקת השפעת התפשטות נגיף הקורונה - ר' פרק 1 כללי לעיל.

2. **סיכון אסטרטגי/מודל עסקי** השינויים בסביבת הפעילות של הבנק וההתגברות המשמעותית בעוצמת התחרות נבחנו וקיבלו ביטוי בעת בניית התכנית האסטרטגית הקבוצתית עבור השנים הקרובות. התוכנית האסטרטגית נבחנת באופן שוטף מול השינויים בסביבת התחרות ומול האתגרים השונים, לרבות אלו שמייצרת מגפת הקורונה בארץ ובעולם.

שינויים המשפיעים על הסביבה העסקית ומשנים את עצמת התחרות –

שינויים רגולטורים - הסביבה הרגולטורית ממשיכה באינטנסיביות בקידום הסדרתם של מהלכים להגברת התחרות בתחומים שונים, כגון שירותי תשלום, שינויים בשוק כרטיסי האשראי והתשלומים, לרבות המתווה להפחתת העמלה הצולבת, אשראי קמעונאי, מאגר נתוני אשראי, החלת תקן לבנקאות פתוחה אשר נועד לאפשר שיתוף מידע פיננסי של לקוחות עם צדדים שלישיים, רפורמת הניוד בין בנקים, הקמת לשכת שירותי מחשוב בנקאיים, רגולציה התומכת במעבר לבנקאות דיגיטלית ועוד.

שינויים בצרכי הלקוחות - סיכונים הקשורים למגמות חברתיות וצרכניות, לרבות שינויים בצרכי לקוחות שחלו בעקבות התפרצות נגיף הקורונה. שינויים בסוג המתחרים - בשנים האחרונות התחרות על השירותים והמוצרים הפיננסיים התרחבה מעבר לתחרות המסורתית בין הבנקים, ומתחרים חוץ-בנקאיים ותיקים וחדשים נכנסים לתחומים של פעילויות פיננסיות מסורתיות ובהם חברות הביטוח, חברות כרטיסי האשראי, חברות קמעונאיות, חברות הזנק ופינטק שמפתחות מוצרים חדשניים בענף וחברות ביג טק עולמיות שצפויות להתחיל את פעילותן בתחומים הפיננסיים בשנים הקרובות.

שינויים טכנולוגיים - המעבר לבנקאות דיגיטלית וכניסת מתחרים טכנולוגיים לפעילות פיננסית מייצרים סיכונים ואתגרים טכנולוגיים וסיכונים אבטחה וסייבר חדשים אליהם הבנק נערך.

דרישת התייעלות של המערכת הבנקאית - התחרות הגוברת במערכת הפיננסית וסביבת הרבית הנמוכה, על רקע דרישת התייעלות של המערכת הבנקאית מצד הפיקוח על הבנקים, הובילו לקידום מהלכי התייעלות במסגרתם ננקטו צעדים שונים, התייעלות בהוצאות ובעקבות כך שיפור יחס היעילות. בהמשך למהלכי התייעלות בהם נוקט הבנק בשנים האחרונות, לבנק מהלכי התייעלות כחלק מהתכנית האסטרטגית, הכוללים, בין היתר, המשך הרחבת פעילות באמצעים דיגיטליים, צמצום במספר הסניפים ושיפורים בתהליכי עבודה בסניפים ובמטה.

3. **סיכון רגולטורי** - מקורו של הסיכון הוא בהתגברות הדרישות הרגולטוריות בארץ ובעולם בשנים האחרונות. השינויים הרגולטוריים ויישום רפורמות רגולטוריות מגבירים את אי הוודאות והתחרותיות במערכת הפיננסית ויוצרים סיכון להכנסות ולהון הקבוצה, לרבות באמצעות מניעת או הטלת מגבלות על פעילות עסקית. וכן מחייבים את הבנק להיערכות, יישום והטמעה של דרישות רגולטוריות הכרוכים בעלויות והשקעות (כגון השקעות מיכוניות) נכבדות. כמו כן, אי עמידה בהוראות החוק והרגולציה החלות על הבנק והקבוצה חושף אותם לסנקציות, ובהן עיצומים כספיים, תביעות של לקוחות, לרבות תובענות ייצוגיות, הטלת אחריות פלילית על הבנק ועל נושאי משרה בו וכן לפגיעה בתדמיתו של הבנק בציבור. הסיכון הרגולטורי מנוהל בבנק כחלק מהסיכון המשפטי, מסיכון הציות ומסיכון האסטרטגיה.

מדיניות הציות של הבנק מעגנת, בין היתר, את ערכי הציות אותם מקדם הבנק, משמשת כקו מנחה לפעילות כל הגורמים בבנק בניהול סיכונים הציות בכלל ובעמידה במכלול ההוראות הרגולטוריות בפרט, מתווה את העקרונות וקווי היסוד, ומעגנת את הסמכויות ותחומי האחריות של הגורמים השונים בבנק ובקבוצה לצורך בניית תשתית נאותה ליישום החובות החלות על הבנק והקבוצה בתחום הציות והסדרתם בנהלים ותהליכים.

ההיבטים הרגולטוריים-משפטיים מפוקחים ומנוהלים על ידי מערך היעוץ המשפטי במסגרת מדיניות לניהול הסיכון המשפטי המאושרת על ידי ההנהלה והדירקטוריון. המדיניות מסדירה את הדרכים לאיתורו, מיפוי ומזעורו של הסיכון המשפטי, לרבות באמצעות מעקב שוטף אחר ההתפתחויות בחקיקה, ברגולציה ובפסיקה ומתן יעוץ ותמיכה משפטית שוטפים, בין היתר, על בסיס התפתחויות אלה. בהיבט האסטרטגי, התכנית האסטרטגית ותכנית העבודה מתייחסות להשפעות אפשריות שצינו לעיל, ולקחת בחשבון את השינויים האמורים. לפרטים בדבר יוזמות רגולטוריות מהותיות בעלות השפעה על פעילות הבנק בתקופת הדיווח ראה "מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים שחלים על קבוצת הבנק", בפרק ממשיך תאגידי בדוח הכספי. כמו כן, ראה הקלות ביישום הוראות בנק ישראל עקב השפעות נגיף הקורונה בפרק הוראות רגולטוריות וגילויים נוספים הקשורים לפרופיל הסיכון של הבנק.

4. **סיכונים סייבר ואבטחת מידע (כחלק מהסיכון התפעולי)** - סיכון סייבר מוגדר כפוטנציאל לנזק הנובע מאירוע סייבר בהתחשב ברמת סבירותו וחומרת השלכותיו. לסיכונים סייבר, דלף מידע ואבטחת מידע פוטנציאל גבוה לגרימת נזק בהתממש אירוע משמעותי הכרוך בעלויות שיקום גבוהות. החדשנות בבנקאות בתקשורת גוררת סיכונים תפעוליים בדגש על סיכונים סייבר ואבטחת מידע. עקב כך, לצורך ניהול נאות של סיכונים סייבר, הורחבה והותאמה המסגרת הקיימת של ניהול סיכונים טכנולוגיים המידע ואבטחת מידע בבנק בהיבטי תפיסת מרחב האיום ויכולות ההגנה הנדרשות. הבנק מנהל את סיכון הסייבר כולל הגדרת אסטרטגיה, מדיניות, מינוי מנהל הגנת הסייבר ליישום המדיניות ובניית מתודולוגיה לניהול הסיכון. כמו כן, הבנק נוקט בפעולות מניעה רבות להפחתת הסיכון כולל קידום מודעות בתחומי הסייבר ואבטחת מידע וביצוע תרגילים.

משבר הקורונה הוביל לעלייה משמעותית בתקיפות סייבר על ארגונים פיננסיים בעולם ועל גופי שרשרת האספקה של ארגונים אלו. מאפייני התקיפה מגוונים וביניהם תקיפות כופרה, עלייה בנסיגות פשינג והנדסה חברתית. החשיפה לסבירות התממשות אירוע סייבר עולה בין היתר כתוצאה משימוש גובר של לקוחות בערוצים דיגיטליים ומעבר לעבודה מרחוק של עובדים וספקים. הבנק נוקט באופן שוטף בצעדים למזעור הסיכונים כולל: פתרונות גישה מרחוק מלווים ע"י מח' אבטחת מידע, הגברת ניטורים וכו'. לבנק קיימת פוליטת סייבר יעודית וכן פרק פשעי מחשב במסגרת הפוליסה הבנקאית, המקנות כיסוי ביטוחי לקבוצת הבנק בגין אירועי נזק שונים כתוצאה מאירוע כשל מחשבי ו/או אירוע סייבר.

5. **סיכון טכנולוגיות המידע (כחלק מהסיכון התפעולי)** - הסיכון לכשל במידע ו/או במערכות המידע והתפעול של הבנק, וכן תמיכה שאינה הולמת ומספקת את השירותים והתהליכים העסקיים הנדרשים על ידי הבנק למימוש יעדיו העסקיים. לאור העובדה, כי בשנים האחרונות הסיביבה הטכנולוגית מתפתחת והתלות בה הולכת וגוברת, נוצר הצורך בהגדלת הגמישות העסקית והטכנולוגית והצורך בהגברת השימוש בטכנולוגיות חדשות. הסיכון מנוהל לפי מדיניות ניהול טכנולוגיות המידע ובהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין 357. כמו כן, בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 301 פועלת וועדת טכנולוגיה, חדשנות ומנהל של הדירקטוריון.

6. **סיכונים חוצי גבולות (CROSS BORDER) (כחלק מסיכון הציות)** - קבוצת הבנק פועלת בתחומי בנקאות שונים. בין שאר לקוחותיה, מספקת קבוצת הבנק שירותים גם ללקוחות שהינם תושבי חוץ. על רקע המאמצים המוגברים של מדינות שונות באיתור כספים של תושביהן המוחזקים מחוץ למדינת התושבות והמגמה של שיתוף פעולה בינלאומי במאבק בהעלמות מס, עלולה פעילות הבנק מול תושבי החוץ כאמור להגדיל את החשיפה של הבנק לסיכונים ציות שמקורם בפעילות חוצה גבולות (Cross Border) וכן לסיכונים מוניטין. נקבעה מדיניות יעודית לנושא זה, נקבעו נהלי עבודה, ומתבצעת שורה של צעדים אופרטיביים לניהול וצמצום הסיכון.

בנוסף לאמור, חלו בשנים האחרונות התפתחויות בחקיקה וברגולציה הבנקאית באירופה ובעולם בכלל, שיש בהן להשפיע על רמת הסיכון והחשיפה לסיכונים ציות הנובעים ממתן שירותים בנקאיים ללקוחות תושבי חוץ. ככלל הבנק אינו יוזם פעילות שיווק, קידום ופרסום ואינו מכוון או מציע את שירותיו באופן מובהק או מכוון ללקוחות תושבי חוץ בין אם באופן ישיר ובין אם באופן מקוון. לבנק אין שלוחות או נציגויות מחוץ לישראל ועובדי הבנק לא פועלים מחוץ לישראל. לגבי חשבונות של תושבי חוץ הנפתחים בבנק, נוקט הבנק בגישה מבוססת סיכון, בכל תהליכי פתיחת חשבונות ותהליכי ניהול החשבונות, על מנת למזער ולגדר ככל האפשר היתכנות או אפשרות שהבנק יפר את הדין הזר בעת מתן שירותים בנקאיים ללקוחות תושבי חוץ, על ידי איסור ביצוע פעילות שיווק אקטיבית, הגבלה והתאמה של סוג ואופן מתן השירותים, לרבות הגבלה או הימנעות ממתן שירותים לתושבי חוץ בעת שהיתם מחוץ לישראל, והתייחסות לסוגיית יוזם השירות.

הוראות ה-FATCA - חקיקה אמריקאית המעוגנת בהסכם בין מדינת ישראל עם ישראל בדרך של חקיקה מקומית. במסגרת כללי הוראה זו מפעיל הבנק תהליכים פנימיים לזיהוי ותיעוד לקוחות אמריקאים ומדווח עליהם מדי חודש ספטמבר לגבי שנת המס הקודמת, לרשות המיסים בארה"ב באמצעות רשות המס בישראל בהתאם לדרישות ההוראה. החל מכניסת התקנות לתוקף, הבנק מאפשר פתיחת חשבון חדש בכפוף לחתימת לקוח על הצהרה בדבר תושבות המס שלו.

הוראות ה-CRS - תקן שפותח ע"י ארגון ה-OECD ושמטרתו איסוף מידע לגבי תושבות המס של לקוחות הבנק ודיווח עליהם לרשויות המס של המדינות המשתתפות, באמצעות רשות המס בישראל. התקן אשר הוטמע בחקיקה מקומית, מיושם ע"י הבנק אשר מדווח מדי חודש ספטמבר על לקוחותיו שהצהירו על תושבות מס זרה או שבחשבונם אינדיקציה לתושבות מס כזו.

7. **סיכון בנקאות הוגנת (conduct risk) (כחלק מסיכון הציות)** - קבוצת הבנק הטמיעה ערכי הוגנות ושקיפות בפעילותה מול לקוחותיה ופועלת לחיזוק עקרונות אלו בהתנהלותה השוטפת. ככלל, נדרשת קבוצת הבנק לוודא, כי ההצעות הניתנות ללקוח מותאמות לצרכיו, וכי השירותים המוענקים לו ניתנים לו ללא הפליה, מכל סוג. אי עמידה בסטנדרט התנהלות ראוי חושפת את הקבוצה לסיכונים שונים כמו סיכונים ציות, משפטי, מוניטין וכיו"ב. לקבוצת הבנק קיימת מדיניות בנושא התנהלות עסקית נאותה כחלק ממדיניות הציות ואחד מיעדי קצין הציות הינו לפעול להטמעת עקרונות המדיניות בקרב החטיבות השונות.

8. **סיכונים סביבתיים** - בשנים האחרונות, גברה המודעות העולמית לחשיפה פוטנציאלית לסיכונים סביבתיים ולסיכונים אקלים בהיבטים הפיננסיים. סיכון סביבתי הינו הסיכון להפסד הן בשל עלויות שמקורן בחשיפה לפגיעה פוטנציאלית ישירה (נדקי שריפות, שטפונות וכיו"ב) והן בשל עלויות שמקורן בהוראות מעבר הנוגעות לנושאי איכות הסביבה ובאכיפתן.

הסיכון הסביבתי הוא בעל השפעה במספר היבטים באופן ישיר או עקיף: סיכון אשראי, סיכון שוק, סיכון תפעולי, ציות, סיכון מוניטין. השפעה ישירה - כתוצאה מעלויות מפגעים סביבתיים שעל הבנק לשאת בהם בגין נזקים ישירים הקשורים בשינויי אקלים או הפסד כספי העלול להיגרם כתוצאה מאימוץ של הוראות לגבי מדיניות אקלים וסביבה, התפתחות טכנולוגית ושינויים בהעדפות השוק. השפעה עקיפה – כגון על סיכונים האשראי - עלולה לנבוע מהרעה במצבו הפיננסי של לווה בעקבות השפעות סביבתיות ושינויי אקלים, בין היתר בעקבות אי-עמידה בהוראות הדין הסביבתיות הרלבנטיות, בשל הוצאות גדולות הנדרשות כדי לעמוד בדרישות רגולציה סביבתית או בשל קנס גבוה שניתן להשית בשל פגיעה סביבתית, וכן התממשות של סיכונים אחרים הקשורים בסיכונים סביבתיים כגון סיכון מוניטין. הבנק נוקט בפעולות לזיהוי וניהול הסיכון הסביבתי, בדגש על סיכון האשראי, תוך חתירה לצמצום או מניעה של סיכון הנובע מהשפעה סביבתית שיש בה פוטנציאל לפגיעה. הבנק רואה ערך רב במימון פרויקטים/גופים התורמים לפיתוח סביבתי, כגון מימון פרויקטים בתחום האנרגיה המתחדשת. הבנק ממשיך ללמוד את הדרישות הרגולטוריות המתפתחות ולהטמיען בניהול הסיכונים השוטף.

דיון בגורמי סיכון

ברבעון השני של שנת 2021 הועלתה רמת הסיכון המשפטי מ-"נמוכה" ל-"נמוכה- בינונית", על רקע ריבוי תהליכי החקיקה והרגולציה בתחום הבנקאות, ובמקביל, גידול בכמות הבקשות החדשות לאישור תובענות ייצוגיות שהוגשו בתקופה האחרונה כנגד הבנקים בישראל. מלבד זאת, לא בוצעו שינויים בטבלת גורמי הסיכון. לדיון בגורמי הסיכון ראה דוח הסיכונים לשנת 2020 ופרק סקירת הסיכונים בדוחות הכספיים לשנת 2020.

סקירת נכסי סיכון משוקללים (OV1) במיליוני ש"ח

	א	ב	ג
	נכסי סיכון משוקללים		
	30.06.21	31.03.21	30.06.21
1			8,822
6		72,441	63
10		685	17
15		192	4
16		66	-
25		-	-
		2,908	343
		76,292	9,249
		919	97
		6,759	793
		83,970	10,139
27			

- (א) דרישות הון בהתאם ליחס ההון הכולל המזערי הנדרש בתוספת דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיור. בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין ולעדכון הוראת השעה מיום 19 במרס 2020 (קורונה) בדבר יחסי ההון המזעריים, נדרש הבנק לעמוד ביחס הון כולל מזערי של 11.5%, בנוסף ליחסי ההון המזעריים התנוספה דרישת הון המבטאת 1% מיתרת ההלוואות לדיור וזאת מלבד ההלוואות שניתנו במהלך תקופת השעה. ליום ה 30 ביוני יחס הון כולל מזערי עומד על 11.76%
- (ב) סיכון אשראי אינו כולל סיכון אשראי של צד נגד, התאמה בגין סיכון אשראי, סיכון סילוק, חשיפות איגוח וסכומים מתחת לסף הניכוי.

הון ומינוף חלק 3 הרכב ההון

באזל

הבנק מיישם את הוראות ועדת באזל בנושא מדידה והלימות הון, כפי שאומצו על ידי בנק ישראל בהוראות ניהול בנקאי תקין 201 עד 211. הוראות באזל מתייחסות ל-3 נדבכים:

נדבך ראשון - דרישות הון מזעריות, המחושבות לכל אחד מסוגי הסיכונים בנפרד, כאשר לגבי סיכוני אשראי הגישות העיקריות הן:

1. הגישה הסטנדרטית המסתמכת בעיקר על נתוני דירוגי אשראי של חברות דירוג חיצוניות.
 2. הגישות המתקדמות המבוססות על דירוגים פנימיים אשר חושבו בהתאם למודלים שפותחו על ידי הבנק (Internal Ratings-Based).
- הבנק מיישם את הגישה הסטנדרטית לכלל החשיפות של הבנק, ובגין סיכון שוק מבוצע גם חישוב של הקצאת ההון הנדרשת בגין הסיכון הספציפי בתיק למסחר.

נדבך שני - עוסק בתהליך הפנימי להערכת נאותות ההון ביחס לפרופיל הסיכונים של הבנק - תהליך ה- CAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process) ובמערכי הפיקוח והבקרה שהבנק מיישם. תהליך ה- CAAP נועד להבטיח קיום רמה הולמת של אמצעים הוניים שתתמוך בכלל הסיכונים הגלומים בפעילות הבנק, לרבות בהתחשב בתוכניות אסטרטגיות עתידיות, זאת מעבר לדרישות ההון המינימאליות שעל הבנק להחזיק בהתאם לנדבך הראשון, ובכלל זה: סיכון ריכוזיות אשראי, סיכון ריבית בתיק הבנקאי, סיכון אינפלציה, סיכון ציות, סיכון הלבנת הון ומימון טרור, סיכון אסטרטגיה, סיכון משפטי, סיכון מוניטין ועוד. התהליך כולל, בין היתר, בחינת המנגנונים המובנים לזיהוי הסיכונים ומוקדי הסיכון וביצוע הערכת נאותות הונית על בסיס תרחישים שונים, בחינת קיום תהליכים פנימיים ליישום ממשל תאגידי נאות, שיפור ושדרוג מערכי הבקרה והביקורת וקיום תשתית תרחישי קיצון נאותה הכוללת תרחישי קיצון הוליסטיים. כמו כן, עוסק נדבך זה בתהליך הסקירה הפיקוחי (SREP) מול בנק ישראל.

נדבך שלישי - משמעת שוק - דרישות הגילוי והדיווח לציבור. הנדבך כולל את דרישות הגילוי בדיווח הכספי של תאגיד בנקאי.

במהלך חודש מרס 2020, פירסמה ועדת באזל לפיקוח בנקאי הודעה על דחייה בכניסתן לתוקף של העדכונים להוראות ל"מדידה והלימות הון" שפורסמו בחודש דצמבר 2017. היישום אמור להיכנס לתוקף באירופה באופן מדורג החל מה-1 בינואר 2023 ועד 1 בינואר 2028. חשוב לציין כי בשלב זה, לא ידוע באיזה אופן ומתי יאומצו הוראות אלה בישראל.

אימוץ הוראות באזל ע"י בנק ישראל

הבנק מיישם את הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 211-201 בנושא מדידה והלימות הון כפי שעודכנו, על מנת להתאימן להנחיות באזל. בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין בדבר יחסי הון מזעריים, נדרש הבנק לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מינימלי של 9% ויחס הון כולל של 12.5% וזאת כתאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד הוא עד 24% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית. ליחסי הון מינימליים אלו מתווספת דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת הלוואות לדיוור למועד הדיווח. לאור התפרצות נגיף הקורונה וכחלק מההתאמות להוראות ניהול בנקאי תקין, פרסם הפיקוח על הבנקים הוראת שעה, הנוגעת לעדכון הוראה 201 אשר כוללת הפחתת דרישות ההון הרגולטוריות החלות על הבנקים בנקודת אחוז אחת וכן עדכון להוראה 329 אשר מבטל את דרישות ההון של נקודת אחוז נוספת על הלוואות לדיוור, שהועמדו בתקופת המשבר וזאת על מנת להבטיח את יכולתם של הבנקים להמשיך להציע אשראי כאמור, דרישות הון אלה יהיו בתוקף עד ליום 30 בספטמבר 2021. ולאחר מכן, ככל שרלוונטי, יידרש הבנק להציג מתווה מדורג לצבירה מחדשת של ההון, ככל שנשחק, על פני שנתיים.

לפרוט נוסף ר' ביאור 8 בדוחות הכספיים ליום 30 ביוני 2021.

בהתאם לכך, יחס הון עצמי רובד 1 המזערי ויחס ההון הכולל המזערי הנדרשים על ידי הפיקוח על הבנקים, לפי נתוני מועד הדיווח הינם 8.26% ו-11.76% בהתאמה.

יעדי ההון הינם בהתאם ליעדים הרגולטוריים:

- במצב עסקים רגיל - יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-9.30% ויחס ההון הכולל לא יפחת מ-12.76% ובתקופת הקלת בנק ישראל יעדי ההון הינם: 8.30%-11.76%.
- במצב קיצון - יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-6.50% ויחס ההון הכולל לא יפחת מ-9.00%.

הרכב ההון הפיקוחי (CC1)

	ד	ג	ב	א	
	ליום 30 ביוני 2020		ליום 30 ביוני 2021		הרכב ההון הפיקוחי
הפניות	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III		סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III		
	במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		
הון עצמי רובד 1: מכשירים ועודפים					
1					הון מניות רגילות שהונפק על ידי התאגיד הבנקאי ופרמיה על מניות רגילות הכלולות בהון עצמי רובד 1.
1	927		927		
2	7,986		9,074		עודפים, לרבות דיבידנד שהוצע או שהוכרז לאחר תאריך המאזן.
3	(201)		(152)		רווח כולל אחר מצטבר ועודפים שניתן להם גילוי.
5	206		216		מניות רגילות שהונפקו על ידי חברות בת של התאגיד הבנקאי שאוחדו והמוחזקות על ידי צד ג' (זכויות מיעוט).
4	8,918		10,065		הון עצמי רובד 1 לפני התאמות פיקוחיות וניכויים.
הון עצמי רובד 1: התאמות פיקוחיות וניכויים					
9					נכסים לא מוחשיים אחרים למעט זכויות שירות למשכנתאות, בניכוי מיסים נדחים לשלם.
5	99		97		
גידול בהון העצמי הנובע מעסקאות איגוח					
14					רווחים והפסדים שטרם מומשו כתוצאה משינויים בשווי ההגון של התחייבויות שנבעו משינויים בסיכון האשראי העצמי של התאגיד הבנקאי. בנוסף, בהתייחס להתחייבויות בגין מכשירים נגזרים, יש לגרוע את כל התאמות השווי החשבונאיות (DVA) הנובעות מסיכון האשראי העצמי של הבנק.
6	7		3		
15					עודף יעודה על עתודה, בניכוי מיסים נדחים לשלם שישולקו אם הנכס יהפוך לפגום או ייגרע בהתאם להוראות הדיווח לציבור.
7	-		-		
26	(70)		(94)		התאמות פיקוחיות וניכויים נוספים שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים
26א	-		-		מזה: בגין השקעות בהון של תאגידים פיננסיים.
26ב	-		-		מזה: בגין זכויות שירות למשכנתאות.
26ג	(70)		(94)		מזה: בגין השפעת תכנית ההתייעלות.
28	36		6		סך כל ההתאמות הפיקוחיות והניכויים בהון עצמי רובד 1.
29	8,882		10,059		הון עצמי רובד 1.
הון רובד 1 נוסף: מכשירים					
36	-		-		הון רובד 1 נוסף לפני ניכויים.
הון רובד 1 נוסף: ניכויים					
44	-		-		הון רובד 1 נוסף.
45	8,882		10,059		הון רובד 1.
הון רובד 2: מכשירים והפרשות					
46					מכשירים שהונפקו על ידי התאגיד הבנקאי (שאינם נכללים בהון רובד 1) ופרמיה על מכשירים אלו.
	1,751		869		
47					מכשירי הון רובד 2 שהונפקו על ידי התאגיד הכשירים להכללה בהון הפיקוחי בתקופת המעבר.
8	2		1		
48					מכשירי הון רובד 2 שהונפקו על ידי חברה בת של התאגיד הבנקאי למשקיעי צד ג' שמוזגה ב-1.1.19.
9	42		29		
49					מזה: מכשירי הון רובד 2 שהונפקו על ידי חברה בת של התאגיד הבנקאי והמוחזקים על ידי משקיעי צד ג', המופחתים בהדרגה מהון רובד 2 שמוזגה ב-1.1.19.
	42		29		
10+11	946		984		הפרשות קבוצתיות להפסדי אשראי לפני השפעת המס המתייחס.

	ד	ג	ב	א	
	ליום 30 ביוני 2020		ליום 30 ביוני 2021		הרכב ההון הפיקוחי
הפניות	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III		סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III		
	במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		
	2,741		1,883		51 הון רובד 2 לפני ניכויים.
הון רובד 2: ניכויים					
	-				57 סך כל ההתאמות הפיקוחיות להון רובד 2.
	2,741		1,883		58 הון רובד 2.
	11,623		11,942		59 סך ההון.
	82,960		86,218		60 סך נכסי סיכון משוקללים.
יחסי הון וכריות לשימור הון					
	10.71%		11.67%		61 הון עצמי רובד 1 (כאחוז מנכסי סיכון משוקללים)
	10.71%		11.67%		62 הון רובד 1 (כאחוז מנכסי סיכון משוקללים)
	14.01%		13.85%		63 ההון הכולל (כאחוז מנכסי סיכון משוקללים)
דרישות מזעריות שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים					
	8.31%		8.26%		69 יחס הון עצמי רובד 1 מזערי שנקבע על ידי המפקח על הבנקים (1)
	11.81%		11.76%		71 יחס הון כולל מזערי שנקבע על ידי המפקח על הבנקים (1)
סכומים שמתחת לסף ההפחתה (לפני שקלול סיכון)					
	123		245		72 השקעות בהון של תאגידים פיננסיים (למעט תאגידים בנקאיים וחברות בנות שלהם), שאינן עולות על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי והן מתחת לסף ההפחתה.
13					
	527		590		73 השקעות בהון עצמי רובד 1 של תאגידים פיננסיים (למעט תאגידים בנקאיים וחברות בנות שלהם), העולות על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי, והן מתחת לסף ההפחתה.
14+15					
	590		627		75 מיסים נדחים לקבל שנוצרו כתוצאה מהפרשי עיתוי שהן מתחת לסף ההפחתה.
16					
תקרה להכללת הפרשות ברובד 2					
	998		1,046		76 הפרשה כשירה להכללה במסגרת רובד 2 בהתייחס לחשיפות תחת הגישה הסטנדרטית, לפני יישום התקרה.
	946		984		77 התקרה להכללת הפרשה במסגרת רובד 2 תחת הגישה הסטנדרטית.
מכשירי הון שאינם כשירים כהון פיקוחי הכפופים להוראות המעבר					
	1,259		346		84 סכום התקרה הנוכחית למכשירים הנכללים בהון רובד 2 הכפופים להוראות המעבר [בהתאם להוראות המעבר בהוראה 299].
	-		-		85 סכום שנוכה מהון רובד 2 בשל התקרה.

(1) יחס הון עצמי מזערי יחס ההון הכולל הנדרש החל מדו"ח ה-31 למרץ 2020 בהתאם להוראת שעה 250 הינו 8% ו-11.5%, ליחס זה מתווספת דרישת הון בשיעור 1% מיתרת ההלוואות לדיור למועד הדיווח למעט הלוואות לדיור שניתנו החל מה-19 למרץ 2020.

	א	ב	
			הרכב ההון הפיקוחי ליום 31.12.2020, במיליוני ש"ח
			הון עצמי רובד 1: מכשירים ועודפים
1	927		הון מניות רגילות שהונפק על ידי התאגיד הבנקאי ופרמיה על מניות רגילות הכלולות בהון עצמי רובד 1.
2	8,397	-	עודפים, לרבות דיבידנד שהוצע או שהוכרז לאחר תאריך המאזן.
3	(183)	-	רווח כולל אחר מצטבר ועודפים שניתן להם גילוי.
4	208	-	מניות רגילות שהונפקו על ידי חברות בת של התאגיד הבנקאי שאוחדו והמוחזקות על ידי צד ג' (זכויות מיעוט).
6	9,349	-	הון עצמי רובד 1 לפני התאמות פיקוחיות וניכויים.
			הון עצמי רובד 1: התאמות פיקוחיות וניכויים
9	98		נכסים לא מוחשיים אחרים למעט זכויות שירות למשכנתאות, בניכוי מיסים נדחים לשלם.
14			רווחים והפסדים שטרם מומשו כתוצאה משינויים בשווי ההוגן של התחייבויות שנבעו משינויים בסיכון האשראי העצמי של התאגיד הבנקאי. בנוסף, בהתייחס להתחייבויות בגין מכשירים נגזרים, יש לגרוע את כל התאמות השווי החשבונאיות (DVA) הנובעות מסיכון האשראי העצמי של הבנק.
6	2	-	עודף יעודה על עתודה, בניכוי מיסים נדחים לשלם שישולקו אם הנכס יהפוך לפגום או ייגרע בהתאם להוראות הדיווח לציבור.
7			26 התאמות פיקוחיות וניכויים נוספים שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים
	(120)		26א מזה: בגין השקעות בהון של תאגידים פיננסיים.
			26ב מזה: בגין זכויות שירות למשכנתאות.
	(120)		26ג מזה: בגין השפעת תכנית התייעלות.
	20	-	28 סך כל ההתאמות הפיקוחיות והניכויים בהון עצמי רובד 1.
	9,369	-	29 הון עצמי רובד 1.
			הון רובד 1 נוסף: מכשירים
			36 הון רובד 1 נוסף לפני ניכויים.
			הון רובד 1 נוסף: ניכויים
			44 הון רובד 1 נוסף.
	9,369	-	45 הון רובד 1.
			הון רובד 2: מכשירים והפרשות
	1,754		46 מכשירים שהונפקו על ידי התאגיד הבנקאי (שאינם נכללים בהון רובד 1) ופרמיה על מכשירים אלו.
8	2		47 מכשירי הון רובד 2 שהונפקו על ידי התאגיד הכשירים להכללה בהון הפיקוחי בתקופת המעבר.
9	40		48 מכשירי הון רובד 2 שהונפקו על ידי חברות בת של התאגיד הבנקאי למשקיעי צד ג'.
	40		49 מזה: מכשירי הון רובד 2 שהונפקו על ידי חברות בת של התאגיד הבנקאי והמוחזקים על ידי משקיעי צד ג', המופחתים בהדרגה מהון רובד 2.
10+11	953		50 הפרשות קבוצתיות להפסדי אשראי לפי השפעת המס המתייחס.
	2,749		51 הון רובד 2 לפני ניכויים.
			הון רובד 2: ניכויים
			57 סך כל ההתאמות הפיקוחיות להון רובד 2.
	2,749		58 הון רובד 2.
	12,118		59 סך ההון.

	א	ב
		סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III
		הרכב ההון הפיקוחי ליום 31.12.2020, במיליוני ש"ח
60	83,815	סך נכסי סיכון משוקללים.
		יחסי הון וכריות לשימור הון
61	11.18%	הון עצמי רובד 1 (כאחוז מנכסי סיכון משוקללים)
62	11.18%	הון רובד 1 (כאחוז מנכסי סיכון משוקללים)
63	14.46%	ההון הכולל (כאחוז מנכסי סיכון משוקללים)
		דרישות מזעריות שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים
69	8.29%	יחס הון עצמי רובד 1 מזערי שנקבע על ידי המפקח על הבנקים
71	11.79%	יחס הון כולל מזערי שנקבע על ידי המפקח על הבנקים
		סכומים שמתחת לסף ההפחתה (לפני שקלול סיכון)
72	135	השקעות בהון של תאגידים פיננסיים (למעט תאגידים בנקאיים וחברות בנות שלהם), שאינן עולות על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי והן מתחת לסף ההפחתה.
73	551	השקעות בהון עצמי רובד 1 של תאגידים פיננסיים (למעט תאגידים בנקאיים וחברות בנות שלהם), העולות על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי, והן מתחת לסף ההפחתה.
75	680	מיסים נדחים לקבל שנוצרו כתוצאה מהפרשי עיתוי שהן מתחת לסף ההפחתה.
		תקרה להכללת הפרשות ברובד 2
76	1,180	הפרשה כשירה להכללה במסגרת רובד 2 בהתייחס לחשיפות תחת הגישה הסטנדרטית, לפני יישום התקרה.
77	953	התקרה להכללת הפרשה במסגרת רובד 2 תחת הגישה הסטנדרטית.
		מכשירי הון שאינם כשירים כהון פיקוחי הכפופים להוראות המעבר
84	1,259	סכום התקרה הנוכחית למכשירים הנכללים בהון רובד 2 הכפופים להוראות המעבר [בהתאם להוראות המעבר בהוראה 299].
85		סכום שנוכה מהון רובד 2 בשל התקרה.

חלק 4 - יחס המינוף

השוואה בין הנכסים במאזן לבין מדידת החשיפה לצורך יחס המינוף (LR1)

31 בדצמבר 2020	30 ביוני 2020	30 ביוני 2021	
			במיליוני ש"ח
167,778	152,719	173,028	1 סך הנכסים בהתאם לדוחות הכספיים המאוחדים
-	-	-	2 ההתאמות בגין השקעות בישויות בתחום הבנקאות, הפיננסים, הביטוח או המסחר שאוחדו לצרכים חשבונאיים, אך אינם בתחולת האיחוד לצרכים פיקוחיים
-	-	-	3 ההתאמות בגין נכסי נאמנות שהוכרו במאזן בהתאם להוראות הדיווח לציבור, אך לא נכללו במדידת החשיפה של יחס המינוף
(1,121)	(844)	(878)	4 התאמות בגין מכשירים פיננסיים נגזרים
-	-	-	5 התאמות בגין עסקאות מימון ניירות ערך (לדוגמה: עסקאות רכש חוזר והלוואות מובטחות דומות אחרות)
9,539	8,990	10,173	6 התאמות בגין פריטים חוץ מאזניים (המרה של החשיפות החוץ מאזניות לסכומים שווי ערך אשראי)
999	837	876	7 התאמות אחרות (*)
177,195	161,702	183,199	8 חשיפה לצורך יחס המינוף

(*) עיקר סכום ההתאמות נובע מהפרשה קבוצתית להפסדי אשראי.

יחס המינוף בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 218 (LR2)

31 בדצמבר 2020	30 ביוני 2020	30 ביוני 2021	
			במיליוני ש"ח
			חשיפות מאזניות
166,968	151,939	172,662	1 נכסים במאזן (למעט נגזרים ועסקאות מימון ניירות ערך, אך לרבות בטחונות)
(98)	(99)	(97)	2 (סכומים בגין נכסים שנוכו בקביעת הון רובד 1)
166,870	151,840	172,565	3 סך חשיפות מאזניות (למעט בגין נגזרים ועסקאות מימון ניירות ערך)
			חשיפות בגין נגזרים
696	498	344	4 עלות השחלוף הקשורה לכל העסקאות בגין נגזרים (לדוגמה: לאחר הפחתת בטחון משתנה במזומן כשיר)
79	329	85	5 סכומי תוספות בגין חשיפה פוטנציאלית עתידית הקשורה לכל העסקאות בגין נגזרים
-	-	-	6 גילום (gr oss - up) ביטחונות שניתנו בגין נגזרים, שנוכו מהנכסים במאזן בהתאם להוראות הדיווח לציבור
-	-	-	7 (ניכויים של נכסי חייבים בגין בטחון משתנה במזומן שניתן בעסקאות בנגזרים)
-	-	-	8 (רגל צד נגדי מרכזי פטורה של חשיפות מסחריות שסולקו על ידי הלקוח)
-	-	-	9 סכום נקוב אפקטיבי מתואם של נגזרי אשראי שנכתבו
-	-	-	10 בניכוי: קיזוזים נקובים אפקטיביים מתואמים וניכוי תוספות בגין נגזרי אשראי שנכתבו
775	827	429	11 סך חשיפות בגין נגזרים
			חשיפות בגין עסקאות מימון ניירות ערך
11	45	32	12 נכסים ברוטו בגין עסקאות מימון ניירות ערך (ללא קיזוזים), לאחר התאמות בגין עסקאות שמתפלות כמכירה חשבונאית
-	-	-	13 (סכומים שקוזזו של מזומנים לשלם ושל מזומנים לקבל מנכסים ברוטו בגין עסקאות מימון ניירות ערך)
-	-	-	14 חשיפת סיכון אשראי של צד נגדי מרכזי בגין נכסי מימון ניירות ערך
-	-	-	15 חשיפות בגין עסקאות כסוכן
11	45	32	16 סך חשיפות בגין עסקאות מימון ניירות ערך
			חשיפות חוץ מאזניות אחרות
36,739	34,913	39,462	17 חשיפה חוץ מאזנית בערך נקוב ברוטו
(27,200)	(25,923)	(29,289)	18 (התאמות בגין המרה לסכומים שווי ערך אשראי)
9,539	8,990	10,173	19 פריטים חוץ מאזניים
			הון וסך החשיפות
9,369	8,882	10,059	20 הון רובד 1
177,195	161,702	183,199	21 סך החשיפות
			יחס מינוף
5.29%	5.49%	5.49%	22 יחס המינוף בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 218

ביום 15 בנובמבר 2020, פרסם בנק ישראל עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 250- התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם משבר הקורונה (הוראת שעה), במסגרתה עודכנה הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 218 בנושא יחס מינוף. העדכון מקל את דרישת יחס המינוף בחצי נקודת האחוז, כך שעל הבנק לעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-4.5% על בסיס מאוחד (במקום 5%), וזאת כתאגיד בנקאי ששך נכסיו המאזניים על

בסיס מאוחד הוא עד 24% מהיקף הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית. ביום 22 במרס 2021 הוארכה הוראת השעה ב-6 חודשים נוספים עד ליום 30 בספטמבר 2021. כאשר לאחר מכן ההקלה תחול ל-24 חודשים נוספים, ובלבד שיחס המינוף לא יפחת מיחס המינוף במועד תום תוקף הוראת השעה, או יחס המינוף המינימאלי שחל על התאגיד הבנקאי טרם להוראה, הנמוך מביניהם.

עם פרוץ משבר הקורונה, אימץ הבנק את ההקלות הרגולטוריות שניתנו על-ידי בנק ישראל ואיפשר ללקוחותיו לדחות החזרי תשלומים של הלוואות וגם להסדיר לוח תשלומים מקל לפרעון החוב.

קיימת ירידה משמעותית בהיקף האשראי המוקפא. נכון ליום 30 ביוני 2021 שיעור החובות אשר נמצאים בדחיית תשלומים מהווה כ-0.21% מסך האשראי לציבור.

במקביל, עם פרוץ המשבר, הבנק חתם על הסכם עם החשב הכללי יחד עם בנקים נוספים במערכת הבנקאית ואחרים, להעמדת הלוואות בערבות מדינה שמטרתן לסייע לעסקים בישראל להתמודד עם קשיי תזרים שנוצרו כתוצאה מהתפשטות נגיף הקורונה, ולצורך כך הוקמו קרנות ייעודיות בשם "הקרן לעסקים קטנים ובינוניים לנפגעי קורונה" ו"הקרן לעסקים גדולים להתמודדות עם התפשטות נגיף הקורונה". למידע נוסף, ראה בדו"ח על הסיכונים לשנת 2020.

הבנק ממשיך להעמיד ללקוחותיו העסקיים הלוואות במסגרת הקרנות בערבות המדינה, המאפשרות להם להתמודד עם התמשכות המשבר והשלכותיו.

אשראי שניתן בערבות מדינה במסגרת ההתמודדות עם משבר הקורונה

31 בדצמבר 2020	30 ביוני 2021		פעילות לווים בישראל
	במיליוני ש"ח		עסקים קטנים וזעירים
1,308	1,416		עסקים בינוניים
431	426		עסקים גדולים
165	167		
1,904	2,009		סך הכל

איכות האשראי של חשיפות אשראי (CR1)

ד	ג	ב	א	
30 ביוני 2021				
יתרות ברוטו				
יתרות נטו	הפרשות להפסדי אשראי או ירידות ערך	אחרים	פגומים או בפיגור של 90 ימים או יותר	
במיליוני ש"ח				
98,141	(1,149)	98,454	836	1 חובות, למעט איגרות חוב
15,651	-	15,647	4	2 איגרות חוב
39,577	(79)	39,532	124	3 חשיפות חוץ מאזניות
153,369	(1,228)	153,633	964	4 סך הכל

ד	ג	ב	א	
30 ביוני 2020				
יתרות ברוטו				
יתרות נטו	הפרשות להפסדי אשראי או ירידות ערך	אחרים	פגומים או בפיגור של 90 ימים או יותר	
במיליוני ש"ח				
92,964	(1,156)	93,058	1,062	1 חובות, למעט איגרות חוב
11,476	(20)	11,438	58	2 איגרות חוב
34,949	(73)	34,890	132	3 חשיפות חוץ מאזניות
139,389	(1,249)	139,386	1,252	4 סך הכל

ד	ג	ב	א	
31 בדצמבר 2020				
יתרות ברוטו				
יתרות נטו	הפרשות להפסדי אשראי או ירידות ערך	אחרים	פגומים או בפיגור של 90 ימים או יותר	
במיליוני ש"ח				
94,593	(1,277)	95,076	794	1 חובות, למעט איגרות חוב
12,798	(3)	12,751	50	2 איגרות חוב
36,816	(86)	36,784	118	3 חשיפות חוץ מאזניות
144,207	(1,366)	144,611	962	4 סך הכל

שיטות להפחתת סיכון אשראי (CR3) במיליוני ש"ח

ליום 30 ביוני 2021															
ז		י		ה		ד		ג		ב		א		א	
												מובטחים		לא מובטחים	
מובטחים על ידי נגזרי אשראי		מובטחים על ידי ערבובות פיננסיות		מובטחים על ידי ביטחון								מובטחים		לא מובטחים	
מזה: סכום מובטח	יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	סך הכל יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	סך הכל יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	סך הכל יתרה מאזנית
-	-	4,091	4,091	6,360	11,245	10,452	15,336	10,452	15,336	82,805	1 חובות, למעט איגרות חוב	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15,650	2 איגרות חוב	-	-	-	-
-	-	4,091	4,091	6,360	11,245	10,452	15,336	10,452	15,336	98,455	3 סה"כ	-	-	-	-
-	-	2	2	6	25	8	27	8	27	843	4 מזה: פגום או בפיגור של 90 ימים או יותר	-	-	-	-

ליום 30 ביוני 2020															
ז		י		ה		ד		ג		ב		א		א	
												מובטחים		לא מובטחים	
מובטחים על ידי נגזרי אשראי		מובטחים על ידי ערבובות פיננסיות		מובטחים על ידי ביטחון								מובטחים		לא מובטחים	
מזה: סכום מובטח	יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	סך הכל יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	סך הכל יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	סך הכל יתרה מאזנית
-	-	3,412	2,929	4,762	9,920	8,174	12,849	8,174	12,849	80,115	1 חובות, למעט איגרות חוב	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11,476	2 איגרות חוב	-	-	-	-
-	-	3,412	2,929	4,762	9,920	8,174	12,849	8,174	12,849	91,591	3 סה"כ	-	-	-	-
-	-	2	2	6	13	8	15	8	15	1,105	4 מזה: פגום או בפיגור של 90 ימים או יותר	-	-	-	-

ליום 31 בדצמבר 2020															
ז		י		ה		ד		ג		ב		א		א	
												מובטחים		לא מובטחים	
מובטחים על ידי נגזרי אשראי		מובטחים על ידי ערבובות פיננסיות		מובטחים על ידי ביטחון								מובטחים		לא מובטחים	
מזה: סכום מובטח	יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	סך הכל יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	סך הכל יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	סך הכל יתרה מאזנית
-	-	3,797	3,798	5,417	9,236	9,214	13,033	9,214	13,033	81,571	1 חובות, למעט איגרות חוב	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12,798	2 איגרות חוב	-	-	-	-
-	-	3,797	3,798	5,417	9,236	9,214	13,033	9,214	13,033	94,369	3 סה"כ	-	-	-	-
-	-	2	2	6	13	8	15	8	15	829	4 מזה: פגום או בפיגור של 90 ימים או יותר	-	-	-	-

הגישה הסטנדרטית - חשיפות לאחר הפחתת בטחונות (CRM) ולאחר מקדמי המרה לאשראי (CCF), לפי סוגי נכסים ומשקלות סיכון (CR5) במיליוני ש"ח

ליום 30 ביוני 2021										
יג	יב	י	ט	ח	ז	ו	ה	ד	א	א
סה"כ חשיפות אשראי (אחרי CCF ואחרי CRM)	אחר	150%	100%	75%	60%	50%	35%	20%	2%	0%
										סוגי הנכסים
71,919	-	-	-	-	-	-	-	-	-	71,919
										1 ריבוניות, הבנקים המרכזיים שלהן ורשות מוניטרית ארצית
1,132	-	-	-	-	-	-	-	1,132	-	-
										2 ישויות סקטור ציבורי (PSE) שאינן ממשלה מרכזית
3,854	-	-	2	-	-	13	-	3,839	-	-
										3 בנקים (לרבות בנקים רב צדדיים לפיתוח (MDB))
33,745	-	-	32,678	-	-	26	-	818	223	-
										5 תאגידים
22,567	-	-	3	22,564	-	-	-	-	-	-
										6 חשיפות קמעונאיות ליחידים
4,878	-	-	-	4,878	-	-	-	-	-	-
										7 הלוואות לעסקים קטנים
29,693	-	-	305	5,102	5,092	8,220	10,974	-	-	-
										8 בביטחון נכס למגורים
2,047	-	-	2,047	-	-	-	-	-	-	-
										9 בביטחון נדל"ן מסחרי
557	-	321	236	-	-	-	-	-	-	-
										10 הלוואות בפיגור
3,251	-	156	2,432	-	-	-	-	-	-	663
										11 נכסים אחרים*
670	-	97	573	-	-	-	-	-	-	-
										11א *מזה: בגין מניות
173,643	-	477	37,703	32,544	5,092	8,259	10,974	5,789	223	72,582
										12 סך הכל

היתרות בגילוי כוללות יתרות חוב מאזניות וחוב מאזניות, למעט השקעות בתאגידים פיננסיים ומיסים נדחים מתחת לסף הניכוי הכפופים למשקל סיכון של 250%.

ליום 30 ביוני 2020										
יג	יב	י	ט	ח	ז	ו	ה	ד	א	א
סה"כ חשיפות אשראי (אחרי CCF ואחרי CRM)	אחר	150%	100%	75%	60%	50%	35%	20%	0%	
										סוגי הנכסים
57,291	-	-	-	-	-	-	-	-	57,291	
										1 ריבוניות, הבנקים המרכזיים שלהן ורשות מוניטרית ארצית
1,011	-	-	-	-	-	-	-	1,011	-	
										2 ישויות סקטור ציבורי (PSE) שאינן ממשלה מרכזית
3,813	-	-	2	-	-	25	-	3,532	254	
										3 בנקים (לרבות בנקים רב צדדיים לפיתוח (MDB))
33,568	-	-	32,216	-	-	502	-	850	-	
										5 תאגידים
21,823	-	-	3	21,820	-	-	-	-	-	
										6 חשיפות קמעונאיות ליחידים
4,827	-	-	-	4,827	-	-	-	-	-	
										7 הלוואות לעסקים קטנים
26,116	-	-	270	5,817	2,885	6,874	10,270	-	-	
										8 בביטחון נכס למגורים
2,258	-	-	2,258	-	-	-	-	-	-	
										9 בביטחון נדל"ן מסחרי
786	-	407	379	-	-	-	-	-	-	
										10 הלוואות בפיגור
2,767	-	113	1,977	-	-	-	-	-	677	
										11 נכסים אחרים*
191	-	100	91	-	-	-	-	-	-	
										11א *מזה: בגין מניות
154,260	-	520	37,105	32,464	2,885	7,401	10,270	5,393	58,222	
										12 סך הכל

היתרות בגילוי כוללות יתרות חוב מאזניות וחוב מאזניות, למעט השקעות בתאגידים פיננסיים ומיסים נדחים מתחת לסף הניכוי הכפופים למשקל סיכון של 250%.

ליום 31 בדצמבר 2020										
א	א1	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	יב	יג
0%	2%	20%	35%	50%	60%	75%	100%	150%	אחר	סה"כ חשיפות אשראי (אחרי CCF ואחרי CRM)
סוגי הנכסים										
1										ריבנויות, הבנקים המרכזיים שלהן ורשות מוניטרית ארצית
	70,498	-	-	-	-	-	-	-	-	70,498
2										ישויות סקטור ציבורי (PSE) שאינן ממשלה מרכזית
	-	876	-	-	-	-	-	-	-	876
3										בנקים (לרבות בנקים רב צדדיים לפיתוח (MDB))
	32	3,440	-	23	-	-	-	-	-	3,495
5										תאגידים
6										חשיפות קמעונאיות ליחידים
	-	294	752	-	155	-	-	-	-	32,936
7										הלוואות לעסקים קטנים
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	21,944
8										בביטחון נכס למגורים
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4,791
9										בביטחון נדל"ן מסחרי
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	27,746
10										הלוואות בפיגור
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2,259
11										נכסים אחרים*
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	616
11A										*מזה: בגין מניות
	-	683	-	-	-	-	-	-	-	2,907
12										סך הכל
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	301
	294	5,068	10,546	7,684	3,932	32,203	36,650	478	-	168,068

היתרות בגילוי כוללות יתרות חוב מאזניות וחוב מאזניות, למעט השקעות בתאגידים פיננסיים ומיסים נדחים מתחת לסף הניכוי הכפופים למשקל סיכון של 250%.

סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק (במיליוני ₪)

30 ביוני 2021										
חובות (2) וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) (3)							סיכון אשראי כולל (1)			
הפסדי אשראי (4)			מזה: חובות (2)				דירוג ביצוע אשראי (5)			
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבוניות נטו	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	פגום	בעייתי (6)	סך הכל	בעייתי (6)	סך הכל	סך הכל		
פעילות לווים בישראל										
ציבור - מסחרי										
7	-	(1)	3	14	601	716	14	617	720	חקלאות
2	-	(2)	2	2	44	83	2	80	83	כרייה וחציבה
201	12	(26)	138	365	6,970	10,204	365	9,812	10,371	תעשייה
83	(2)	(9)	51	166	6,494	12,290	166	12,052	12,389	בינוי ונדל"ן - בינוי (7)
28	1	(9)	108	118	5,549	5,916	121	5,659	6,039	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
10	1	1	1	13	1,556	1,786	13	1,875	1,902	אספקת חשמל ומים
179	(3)	(40)	57	253	5,809	6,954	253	6,434	7,038	מסחר
28	-	(12)	21	46	944	1,085	46	926	1,087	בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל
22	-	(4)	14	65	1,050	1,438	65	1,385	1,508	תחבורה ואחסנה
9	1	(5)	10	14	1,125	1,784	14	1,766	1,824	מידע ותקשורת
29	(8)	(8)	7	17	8,142	11,433	17	16,102	16,199	שירותים פיננסיים
97	-	(25)	59	213	2,200	3,048	213	2,677	3,082	שירותים עסקיים אחרים
33	1	(3)	24	167	3,020	3,614	167	3,324	3,627	שירותים ציבוריים וקהילתיים
728	3	(143)	495	1,453	43,504	60,351	1,456	62,709	65,869	סך הכל מסחרי (8)
165	1	2	98	343	30,159	33,906	343	33,232	33,906	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
330	(6)	6	141	273	22,033	34,871	273	33,813	34,887	אנשים פרטיים - אחר
1,223	(2)	(135)	734	2,069	95,696	129,128	2,072	129,754	134,662	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	-	-	-	1,188	1,195	-	1,423	1,423	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	101	131	-	13,839	13,839	ממשלת ישראל
1,223	(2)	(135)	734	2,069	96,985	130,454	2,072	145,016	149,924	סך הכל פעילות בישראל
פעילות לווים בחו"ל										
5	-	(2)	14	17	644	694	17	1,017	1,182	סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל
-	-	-	-	-	1,661	1,694	-	2,435	2,435	בנקים בחו"ל
-	-	-	-	-	-	-	-	1,076	1,076	ממשלות בחו"ל
5	-	(2)	14	17	2,305	2,388	17	4,528	4,693	סך הכל פעילות בחו"ל
1,228	(2)	(137)	748	2,086	96,340	129,822	2,089	130,771	135,844	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	2,849	2,889	-	3,858	3,858	סך הכל בנקים
-	-	-	-	-	101	131	-	14,915	14,915	סך הכל ממשלות
1,228	(2)	(137)	748	2,086	99,290	132,842	2,089	149,544	154,617	סך הכל

הערות:

- סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות, אגרות חוב, ניירות ערך שנשאלו, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, בסך 99,290 מיליון ש"ח, 15,650 מיליון ש"ח, 32 מיליון ש"ח, 1,307 מיליון ש"ח ו-38,338 מיליון ש"ח, בהתאמה.
- אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.
- סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.
- כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (יתרת ההפרשה בגין מכשירים אלה, מוצגת במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
- סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- סיכון אשראי מאזני חוץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגין קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- כולל סיכון אשראי מאזני בסך של 64 מיליון ש"ח וסיכון אשראי חוץ מאזני בסך של 91 מיליון ש"ח בגין הלוואות לדיור שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה.
- יתרת החובות המסחריים כוללת הלוואות לדיור בסך 3,101 מיליון ש"ח, המשולבות במערך העסקאות והביטחונות של עסקי לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה.

סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק (במיליוני ש"ח) (המשך)

31 בדצמבר 2020									
חובות (2) וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) (3)					סיכון אשראי כולל (1)				
הפסדי אשראי (4)									
יתרת ההפרשה הפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	הוצאות בגין הפסדי אשראי (הכנסות)	פגום	בעייתי (6)	מזה: חובות (2)	סך הכל	בעייתי (6)	דירוג ביצוע אשראי (5)	סך הכל
פעילות לווים בישראל									
ציבור - מסחרי									
8	1	2	3	13	565	672	14	621	678
חקלאות									
4	-	3	3	3	261	328	25	325	351
כרייה וחציבה									
237	29	73	157	460	7,108	9,834	460	9,376	10,038
תעשייה									
90	(2)	18	59	139	5,834	10,892	139	10,618	10,997
בינוי ונדל"ן - בינוי (7)									
36	(8)	8	92	145	5,512	5,923	145	5,647	6,037
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן									
9	(1)	1	1	15	1,258	1,580	15	1,709	1,749
אספקת חשמל ומים									
214	23	83	44	245	6,067	7,156	245	6,591	7,266
מסחר									
41	2	33	21	56	964	1,110	59	964	1,112
בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל									
25	2	8	12	71	980	1,191	71	1,135	1,264
תחבורה ואחסנה									
14	(2)	(27)	11	57	960	1,623	57	1,570	1,666
מידע ותקשורת									
31	-	9	7	14	7,371	10,403	14	14,669	14,727
שירותים פיננסיים									
124	9	96	67	222	2,032	2,823	222	2,458	2,854
שירותים עסקיים אחרים									
42	3	33	26	173	2,886	3,532	173	3,236	3,547
שירותים ציבוריים וקהילתיים									
875	56	340	503	1,613	41,798	57,067	1,639	58,919	62,286
סך הכל מסחרי (8)									
164	(2)	41	36	287	28,336	31,285	287	30,667	31,285
אנשים פרטיים - הלוואות לדירור									
318	34	77	156	348	21,333	34,517	348	33,506	34,535
אנשים פרטיים - אחר									
1,357	88	458	695	2,248	91,467	122,869	2,274	123,092	128,106
סך הכל ציבור - פעילות בישראל									
-	-	-	-	-	1,108	1,114	-	1,435	1,435
בנקים בישראל									
-	-	-	-	-	656	685	-	11,305	11,305
ממשלת ישראל									
1,357	88	458	695	2,248	93,231	124,668	2,274	135,832	140,846
סך הכל פעילות בישראל									
פעילות לווים בחו"ל									
6	-	6	-	-	780	822	21	1,306	1,334
סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל									
-	-	-	-	-	1,859	1,890	-	2,808	2,808
בנקים בחו"ל									
-	-	-	-	-	-	-	-	1,312	1,312
ממשלות בחו"ל									
6	-	6	-	-	2,639	2,712	21	5,426	5,454
סך הכל פעילות בחו"ל									
1,363	88	464	695	2,248	92,247	123,691	2,295	124,398	129,440
סך הכל ציבור									
-	-	-	-	-	2,967	3,004	-	4,243	4,243
סך הכל בנקים									
-	-	-	-	-	656	685	-	12,617	12,617
סך הכל ממשלות									
1,363	88	464	695	2,248	95,870	127,380	2,295	141,258	146,300
סך הכל									

הערות:

- סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות, אגרות חוב, ניירות ערך שנשאלו, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, בסך 95,870 מיליון ש"ח, 12,798 מיליון ש"ח, 11 מיליון ש"ח, 1,897 מיליון ש"ח ו-35,724 מיליון ש"ח, בהתאמה.
- אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.
- סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.
- כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (יתרת ההפרשה בגין מכשירים אלה, מוצגת במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
- סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדירור שבגין קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדירור שבגין לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- כולל סיכון אשראי מאזני בסך של 88 מיליון ש"ח וסיכון אשראי חוץ מאזני בסך של 101 מיליון ש"ח בגין הלוואות לדירור שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה.
- יתרת החובות המסחריים כוללת הלוואות לדירור בסך 3,001 מיליון ש"ח, המשולבות במערך העסקאות והבטחונות של עסקי לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה.

סיכון אשראי לאנשים פרטיים (ללא הלוואות לדיור וללא נגזרים)

בשנים האחרונות ועד לפרוץ משבר הקורונה, הצריכה הפרטית הייתה במגמת צמיחה וכפועל יוצא גם היקף האשראי לאנשים פרטיים. הבנקים בקבוצה מעמידים אשראי צרכני למגוון משקי הבית המורכב בעיקר מלקוחות שכירים, חלקם במערכת החינוך ובמערכת הביטחון. מדיניות האשראי לאנשים פרטיים משקפת את תיאבון הסיכון של הבנק וכוונותיו לגבי רמות הסיכון שברצונו ליטול וכן את הפרופיל הרצוי לתיק האשראי לאנשים פרטיים והיקפו ביחס לתיק האשראי הכולל.

השפעת התפשטות נגיף הקורונה על האשראי לאנשים פרטיים

פרוץ משבר הקורונה לווה ברמת אי וודאות כלכלית גבוהה. הבנק נקט במספר פעולות על מנת לגדר את סיכון האשראי. בין היתר, עדכון הפרמטרים לסיווג חובות בעיתיים והתאמות במודל החיתום ובנהלי העבודה בתחום האשראי. כמו כן, בוצעו הפרשות ברמה הקבוצתית והפרטית בגישה שמרנית.

בחודשים האחרונים, מספר אינדיקטורים הצביעו על תחילת היציאה מהמשבר. נתוני הבנק מצביעים, כי במחצית הראשונה של השנה חל שיפור ביחס בין האשראי הבעייתי לאשראי התקין בבנק וכמעט כל הלקוחות להם בוצעה הקפאת תשלומי הלוואות בתקופת המשבר חזרו לשלם את ההלוואות כסדרן. לאור האמור לעיל, הבנק חזר למדיניות החיתום טרם המשבר. עם זאת, ההתפרצות המחודשת של הנגיף עלולה לפגוע במגמת השיפור.

להלן התפלגות סיכון האשראי לאנשים פרטיים בישראל:

שינוי לעומת		יתרה ליום			
31 בדצמבר	30 ביוני	31 בדצמבר	30 ביוני	2021	
2020	2020	2020	2020	2021	
ב- %		במיליוני ש"ח			
4.7	7.0	4,865	4,758	5,092	יתרות עו"ש ויתרות מנוצלות בכרטיסי אשראי
2.9	2.4	16,468	16,538	16,941	הלוואות אחרות
3.3	3.5	21,333	21,296	22,033	סך כל סיכון האשראי המאזני
(0.6)	1.9	4,693	4,574	4,663	מסגרות עו"ש לא מנוצלות
(1.1)	(2.2)	7,287	7,368	7,208	מסגרות כרטיסי אשראי לא מנוצלות
(19.7)	(22.1)	1,204	1,241	967	סיכון אשראי חוץ מאזני אחר
(2.6)	(2.6)	13,184	13,183	12,838	סך כל סיכון האשראי החוץ מאזני
1.0	1.1	34,517	34,479	34,871	סך כל סיכון האשראי הכולל
0.6	(0.7)	20,529	20,791	20,649	ממוצע היקף האשראי המאזני, כולל משיכת יתר בעו"ש, יתרות מנוצלות בכרטיסי אשראי והלוואות

להלן התפלגות סיכון האשראי הבעייתי מסך החובות לאנשים פרטיים בישראל:

שינוי לעומת		יתרה ליום			
31 בדצמבר	30 ביוני	31 בדצמבר	30 ביוני	2021	
2020	2020	2020	2020	2021	
ב- %		במיליוני ש"ח			
(9.6)	(14.0)	156	164	141	סיכון אשראי פגום
(31.3)	(9.0)	192	145	132	סיכון אשראי בעייתי לא פגום
1.3	1.3	34,169	34,170	34,598	סיכון אשראי לא בעייתי
1.0	1.1	34,517	34,479	34,871	סך כל סיכון האשראי
-	(14.3)	18	21	18	מזה: חובות שאינם פגומים בפגור של 90 ימים או יותר
(8.8)	(12.0)	113	117	103	יתרת ארגוני החוב שבהסדר מתוך האשראי הבעייתי
		0.36%	0.59%	0.05%	שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי מסך האשראי לציבור*

(*) על בסיס שנתי

לפרוט נוסף ראה פרק סיכון אשראי בסקירת הסיכונים בדוח ההנהלה והדירקטוריון ליום 30 ביוני 2021.

סיכונים בתיק ההלוואות לדיר

הבנק נוקט במדיניות אשראי מידתית המאפשרת על ידי דירקטוריון הבנק ונבחנת מידי שנה ומתעדכנת על פי השינויים והתמורות בארץ, שינויים ברגולציה וכיו"ב. כחלק ממדיניות זו, הבנק עוקב באופן שוטף אחר ההתפתחויות בתיק המשכנתאות ונוקט במגוון אמצעים לשם ניהול הסיכונים בו. הסיכונים נבחנים בהתאם למדיניות שנקבעה לגבי תיאבון הסיכון בתחום המשכנתאות, הן ברמת העסקה הבודדת והן ברמה של כלל תיק המשכנתאות של הקבוצה. הבנק מנהל את הסיכונים, בין השאר, על-ידי השתת בגבלות בפרמטרים שונים, כגון שיעור המימון (LTV), שיעור החזר מההכנסה, שיעור ההלוואות בריבית משתנה, שיעור ההלוואות הניתנות לתקופות ארוכות (מעל 25 שנה) ועוד. בעת מתן משכנתא, הבנק בוחן את ההסתברות לכשל על-ידי שימוש במודל סטטיסטי וגם בוחן את יכולת החזר של הלקוח בתרחישים אפשריים של שינויי ריבית. הבנק נוקט משנה זהירות בנכסים בהם המצב הרישומי מורכב, תוך מתן משקל יתר לטיב הלקוח ולשיעור המימון. הבנק מבצע בקרה חודשית אחר התפתחות מאפייני הסיכון בתיק המשכנתאות, בהתאם לגבלות על פי פרמטרים במדיניות האשראי. בנוסף נעשה מעקב אחר השתנות היקף החוב הבעייתי בתיק המשכנתאות ואחר שיעור הפיגורים בו והשוואת הנתונים לאלו של כלל המערכת הבנקאית. במחצית הראשונה של שנת 2021 העמיד הבנק משכנתאות לציבור, בניטרול מיחזורים, בסכום כולל של 3,774 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 2,717 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 38.9%. הגידול בביצועים תואם את מגמת הגידול במערכת ובקירוב אליה.

השפעת התפשטות נגיף הקורונה על אשראי לדיר

החל מחודש מרס 2020, איפשר הבנק ללווים להקפיא את החזר התשלום החודשי של ההלוואות ולהסדיר לוח תשלומים מקל לפרעון החוב. המועד האחרון להגשת בקשות במסגרת המתווים השונים היה ב-31 במרס 2021. נכון ליום 30 ביוני 2021, תשלומי ההלוואות שנדחו הסתכמו ב- 6 מיליון ש"ח, וזאת בהתאם לאמור בבאור 4.ג.1 לדוחות הכספיים. להרחבה על המתווים לדחיות ולמידע נוסף על ההקלות שניתנו על ידי בנק ישראל הקשורות להוראת נב"ת 329 בנושא "מגבלות למתן הלוואות לדיר" בשל משבר הקורונה, ראה בדוח על הסיכונים לשנת 2020.

להלן נתונים לגבי מאפיינים שונים של אשראי לדיר שהעמיד הבנק - שיעור מסך הביצועים החדשים:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום					
30.06.20	30.09.20	31.12.20	31.03.21	30.06.21	
31.3%	35.0%	34.9%	34.4%	35.0%	מאפיינים
0.1%	0.3%	0.0%	0.0%	0.0%	שיעור מימון מעל 60%
34.9%	33.7%	32.1%	38.2%	42.6%	שיעור החזר מהכנסה מעל 40% (למטרת רכישה ובהחזר חודשי)
56.7%	55.0%	54.5%	56.4%	58.4%	שיעור בריבית משתנה
2.6%	2.6%	2.5%	2.4%	1.8%	שיעור ההלוואות לכל מטרה
9.6%	9.6%	13.1%	12.5%	11.2%	שיעור ההלוואות למטרת השקעה מסך רכישת הדירות
23.2	22.5	22.6	22.9	23.0	תקופת פירעון מקורית ממוצעת בשנים (למטרת רכישה ובהחזר חודשי)

לפרטים נוספים ראה פרק סקירת הסיכונים בדוח ההנהלה והדירקטוריון ליום 30 ביוני 2021.

סיכונים בענף הבינוי והנדל"ן

על רקע השינויים וההתפתחויות בשוק האשראי לדיר, הוראות המפקח על הבנקים, והתקנות הממשלתיות, נוקט הבנק במדיניות אשראי מידתית וזהירה המאפשרת על ידי דירקטוריון הבנק ונבחנת מידי שנה ומתעדכנת על פי השינויים והתמורות בארץ, שינויים ברגולציה וכיו"ב. מדיניות זו באה לידי ביטוי בבחינת שיעור המימון, ביצוע ניתוחי רגישות בליווי פרויקטים לבניה, ובחינת שיעור ההון העצמי והמכירות המוקדמות, וזאת על מנת לצמצם ככל הניתן את הסיכונים.

כמו כן, אימץ הבנק מדיניות פרטנית ביחס לתחומי הפעילות השונים בתחום הנדל"ן והבינוי, ובהם ליווי בניה למגורים, ליווי בניה לנכסים מניבים, וכן אשראי למימון נדל"ן מניב בעוד למשרדים, מסחר ותעשייה.

מעבר לבדיקות הנעשות באופן שוטף, הבנק מקיים דיון תקופתי בכל תיקי האשראי, ובוחן את מצב הפרויקטים וכן את רמת הסיכון בכל פרויקט על בסיס חודשי ומצמצם חשיפות בהתאם. הבנק מקפיד לתמוך כל עסקה בהתאם לסיכון ולריתוק ההון הנדרש.

הפרמטרים המשמשים את הבנק לבחינת הסיכון בתיק האשראי לנדל"ן הינם בעיקר שיעור המימון (Loan To Value), יחס בין סכום האשראי לבין שווי הנכסים המשמשים לביטחון במועד אישור ההלוואה על פי הערכת שווי עדכנית וקיום מקורות יציבים לפרעון האשראי.

בחינת הסיכונים בתיק הבינוי מבוצעת על בסיס חודשי ועל פי דוחות ביצוע המתקבלים מאת המפקח על הפרויקט, כאשר הסיכונים הנבחנו הם הן ברמת סיכון השוק והן ברמת סיכון הביצוע. בשל השפעת גיף הקורונה קיימת אי וודאות באשר להמשך הביקושים בתחום הנדל"ן המניב, כאשר קיימת שונות בין סוגי הנכסים הקיימים בקטגוריה זו. כיום, התחזית הינה, שככל שתהיה פגיעה בתחום, היא צפויה להשפיע בעיקר על נכסים ישנים שאינם באזורי ביקוש. הבנק בוחן באופן שוטף את מידת הפגיעה בנכסים מסוג זה.

להלן נתונים על סיכון האשראי לציבור בענף הבינוי והנדל"ן בישראל:

31 בדצמבר		30 ביוני		
2020	2020	2021		
		במיליוני ש"ח		
				סיכון אשראי כולל⁽¹⁾
				נדל"ן שבנייתו לא הושלמה
				מזה: קרקע גולמית
				נדל"ן בתהליכי בניה
				נדל"ן שבנייתו הושלמה
				אחר ⁽²⁾
				סך הכל
2,296	2,280	2,922		
4,613	4,377	5,202		
4,494	4,730	4,728		
5,631	5,390	5,576		
17,034	16,777	18,428		

- (1) מזה: אשראי המובטח בנדל"ן למגורים בסך של 6,508 מיליון ש"ח, אשראי המובטח בנדל"ן לתעשייה בסך של 805 מיליון ש"ח ואשראי המובטח בנדל"ן למסחר בסך של 5,539 מיליון ש"ח (30.6.20 - 5,263 מיליון ש"ח, 773 מיליון ש"ח ו-5,351 מיליון ש"ח, בהתאמה, 31.12.20 - 5,348 מיליון ש"ח, 770 מיליון ש"ח ו-5,285 מיליון ש"ח, בהתאמה).
- (2) כולל אשראי ללווים בענף הבינוי והנדל"ן בישראל, להם בטחון שאינו נדל"ן, או לווים ששווי הנכס שלהם למימוש מהיר מבטיח פחות מ-50% מסך סיכון האשראי של הלווה.

חלק 5 א- סיכון אשראי של צד נגדי

סיכון אשראי של צד נגדי הוא הסיכון שהצד הנגדי לעסקה יכנס לכשל טרם מועד הסילוק הסופי של התשלומים בגין העסקה. הפסד כלכלי ייגרם אם בעת כניסתו של הצד הנגדי למצב של כשל, יהיו עסקאות עמו בעלות ערך כלכלי חיובי לבנק. סיכון אשראי צד נגדי בבנק נגרם עקב פעילות בנגזרים מול מוסדות פיננסיים.

בניגוד לחשיפת האשראי, בה החשיפה היא חד צדדית והבנק נושא לבדו בסיכון להפסד, סיכון צד נגדי יוצר סיכון דו צדדי להפסד וזאת בהתאם להיות ערך העסקה חיובי או שלילי עבור כל אחד מצדדי העסקה. שווי השוק של העסקאות אינו וודאי והוא יכול להשתנות לאורך חיי העסקה בשל שינויים בפרמטרים הרלוונטיים בשוק.

מרבית החשיפה של הבנק הינה למוסדות פיננסיים זרים שהינם בעלי איתנות פיננסית גבוהה, אשר מרביתם בקבוצת דירוג השקעה A- ומעלה. במהלך החציון הראשון של שנת 2021 לא חל שינוי מהותי בחשיפת האשראי של הבנק למוסדות פיננסיים זרים ולא בוצעה הורדה בדירוג האשראי של מוסדות אלו.

מדיניות הבטחונות מותאמת לסוג הלווה ולפעילות בתחום הנגזרים בהתאם לנוהל בנקאי תקין 330.

השפעת התפשטות נגיף הקורונה

על רקע השלכות משבר הקורונה, במהלך שנת 2020, חל גידול במרווחי האשראי של מרבית המוסדות הפיננסיים הזרים אליהם היו לבנק חשיפות אשראי מהותיות. ליום 31 בדצמבר 2020, הצטמצמו מרווחי האשראי לרמות של 0.3%-0.7%, בדומה לרמות ששררו טרם התפרצות נגיף הקורונה. הבנק ממשיך בניטור המוסדות הפיננסיים הזרים ונכון ליום 30 ביוני 2021, המרווחים נותרו ברמה דומה לרמה ששררה בטרם התפרצות נגיף הקורונה.

סיכון אשראי צד נגדי SA-CCR

במרס 2014, פרסמה וועדת באזל לפיקוח בנקאי (BCBS) הוראה בדבר "גישה סטנדרטית לחישוב חשיפה לסיכון אשראי צד נגדי SA-CCR". גישה זו היא חלק ממסמך "הוראת באזל 3 - השלמת הרפורמות לאחר המשבר" המוכרת גם כ"באזל 4". בספטמבר 2017, שלח בנק ישראל דרישה לביצוע סקר השפעה כמותית. הבנק ביצע את הסקר כנדרש. שיטת המדידה החדשה צפויה לשנות את אופן חישוב הקצאת ההון בגין סיכון אשראי הגלום במכשירים נגזרים. ההוראה נכנסה לתוקף באיחוד האירופאי בתאריך 28 ביוני 2021. על פי טיוטת חוזר שפירסם בנק ישראל בפברואר 2021 נקבע שהיישום בישראל ייכנס לתוקף החל מתאריך ה- 1 ביולי 2022. הבנק נערך לכניסת ההוראה לתוקף.

ניתוח חשיפה לסיכון אשראי של צד נגדי (CCR) לפי גישה פיקוחית (CCR1) במיליוני ש"ח

ליום 30 ביוני 2021			
א	ב	ה	ו
עלות שחלוף	חשיפה פוטנציאלית עתידית	EAD לאחר CRM	RWA
344	1,170	700	537
-	-	-	-
344	1,170	700	537

1 שיטת החשיפה הנוכחית

3 הגישה המקיפה להפחתת סיכון אשראי (לעסקאות מימון ניירות ערך (SFT))

6 סך הכל

ליום 30 ביוני 2020			
א	ב	ה	ו
עלות שחלוף	חשיפה פוטנציאלית עתידית	EAD לאחר CRM	RWA
498	1,162	749	471
-	-	-	-
498	1,162	749	471

1 שיטת החשיפה הנוכחית

3 הגישה המקיפה להפחתת סיכון אשראי (לעסקאות מימון ניירות ערך (SFT))

6 סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2020			
א	ב	ה	ו
עלות שחלוף	חשיפה פוטנציאלית עתידית	EAD לאחר CRM	RWA
696	1,339	936	642
-	-	-	-
696	1,339	936	642

1 שיטת החשיפה הנוכחית

3 הגישה המקיפה להפחתת סיכון אשראי (לעסקאות מימון ניירות ערך (SFT))

6 סך הכל

הקצאת הון בגין התאמת שערך לסיכון אשראי (CVA) (CCR2) במיליוני ש"ח

ליום 31 בדצמבר 2020		ליום 30 ביוני 2020		ליום 30 ביוני 2021	
א	ב	א	ב	א	ב
EAD לאחר CRM	RWA	EAD לאחר CRM	RWA	EAD לאחר CRM	RWA
867	176	715	162	606	145

3 סך כל התיקים שמחשבים בגינם CVA לפי הגישה הסטנדרטית

חלק 6 - סיכון שוק

סיכון שוק (סיכון פיננסי) הינו סיכון קיים או עתיד להפסד או לירידת ערך הנובעים משינוי בשווי הכלכלי של מכשיר פיננסי, תיק מסוים או קבוצת תיקים וברמה הכוללת, עקב שינויים במחירים, שערי מטבע, מרווחים ופרמטרים אחרים בשווקים, ובכללם: סיכון ריבית, סיכון מטבע, סיכון אינפלציה, סיכון מחיר מניות וסיכון תגודתיות.

סיכוי שוק בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים

במסגרת יישום הוראות באזל בחרה הקבוצה ליישם את הגישה הסטנדרטית בגין החשיפה לסיכוי שוק, להלן פרוט נכסי סיכון בגין רכיבי סיכון השוק:

סיכון שוק בשיטה הסטנדרטית (MR1)

א	ב	ג	
ליום 30 ביוני 2021	ליום 30 ביוני 2020	ליום 31 בדצמבר 2020	
סכומים במיליוני ש"ח			
460	491	415	מוצרים ישירים (outright products)
1	2	1	1 סיכון שיעור ריבית (כללי וספציפי)
239	102	263	2 סיכון פוזיציה במניות (כללי וספציפי)
-	-	-	3 סיכון שער חליפין
-	-	-	4 סיכון סחורות
-	-	-	אופציות
-	-	-	5 הגישה הפשוטה
-	-	-	6 גישת דלתה-פלוס
126	229	204	7 גישת התרחישים
-	-	-	8 איגוח
826	824	883	9 סך הכל

חלק 7 - סיכון נזילות

סיכון הנזילות הינו סיכון שהבנק יתקשה לעמוד בהתחייבויותיו בשל משיכות בלתי צפויות של פיקדונות הציבור, ביקוש בלתי צפוי לאשראי ואי ודאות לגבי זמינות המקורות, והתחייבויות בלתי צפויות אחרות, לרבות ירידה חדה בשווי הנכסים הנזילים שעומדים לרשות הבנק. התממשות הסיכון עלולה לגרום לבנק מחסור באמצעים נזילים, אשר בגינו יאלץ הבנק לממש נכסים במחירים הנמוכים ממחירי שוק ו/או לגייס מקורות במחיר הגבוה ממחיר שוק ובמקרי קיצון אף להוות סכנה ליציבותו של הבנק.

השפעת התפשטות נגיף הקורונה

התפשטות משבר הקורונה הביאה בתגובה, למהלכי הפחתות רבית לזמן קצר על ידי הבנקים המרכזיים ולנקיטה במגוון צעדי הרחבה מוניטריים ואספקת נזילות לשווקים. החל משלב זיהוי משבר הקורונה, שמר הבנק על יתרות נזילות גבוהות במט"ח ובשקלים, בהשוואה ליתרות במצב עסקים רגיל. כמו כן, נשמר יחס כיסוי נזילות גבוה מעבר למגבלות הרגולטוריות והפנימיות בכלל המגזרים. יחס כיסוי הנזילות של קבוצת הבנק לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2021 עמד על 137%, בהשוואה ל-140% בשלושת החודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2021. יחס כיסוי הנזילות המינימלי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים הינו 100%.

יחס מימון יציב נטו - NSFR

בחודש יוני 2021 פרסם בנק ישראל את הוראה 222 "יחס מימון יציב נטו – NSFR" המאמצת את המלצות באזל 1 ו 1 אשר תיכנס לתוקף ביום 31 לדצמבר 2021. מטרת יחס המימון היציב נטו היא לשפר את עמידות פרופיל סיכון הנזילות של התאגידים הבנקאיים בטווח הארוך. היחס דורש מתאגידים בנקאיים לשמור על פרופיל מימון יציב בהתאם להרכב נכסיהם המאזניים ולפעילויותיהם החוץ מאזניות ומגביל הסתמכות יתר של התאגידים הבנקאיים על מימון סיטונאי קצר טווח. הבנק נערך ליישום ההוראה בהתאם להנחיות בנק ישראל. למידע נוסף בדבר יחס כיסוי הנזילות ראה באור 8 לדוחות הכספיים.

להלן פרוט רכיבי יחס כיסוי הנזילות הממוצע (LI Q1) :

ב	א	
לשלושת החודשים שנתיים		
ביום 30 ביוני 2021 *		
סך ערך משוקלל (ממוצע)	סך ערך לא משוקלל (ממוצע)	
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	
57,601		סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה
		סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה (HQLA) 1
		תזרימי מזומנים יוצאים
5,946	83,241	2 פיקדונות קמעונאיים מיחידים ומעסקים קטנים
1,532	30,644	3 מזה: פיקדונות יציבים
3,954	37,262	4 פיקדונות פחות יציבים
460	15,335	4א פיקדונות לתקופה העולה על 30 ימים (סעיף 84 להוראת ניהול בנקאי תקן 221)
43,724	57,192	5 מימון סיטונאי בלתי מובטח
43,416	56,884	6 מזה: פיקדונות שאינם לצרכים תפעוליים (כל הצדדים הנגדיים)
308	308	8 חובות לא מובטחים
4,004	27,262	10 דרישות נזילות נוספות
640	640	11 מזה: תזרימים יוצאים בגין חשיפה לנגזרים ודרישות ביטחון אחרות
3,364	26,622	13 קווי אשראי ונזילות
-	-	14 מחויבויות מימון חוזיות אחרות
262	7,420	15 מחויבויות מימון מותנות אחרות
53,936		16 סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים
		תזרימי מזומנים נכנסים
-	92	17 הלוואות מובטחות (למשל עסקאות מכר חוזר)
10,620	13,378	18 תזרימים נכנסים מחשיפות הנפרעות כסדרן
1,212	4,919	19 תזרימי מזומנים נכנסים אחרים
11,832	18,389	20 סך הכל תזרימי מזומנים נכנסים
57,601		21 סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה (HQLA)
42,104		22 סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים נטו
137%		23 יחס כיסוי נזילות

* במונחים של ממוצעים פשוטים של 76 תצפיות יומיות במשך הרבעון המדווח.

ב	א	
לשלושת החודשים שנתיים		
ביום 30 ביוני 2020 *		
סך ערך משוקלל (ממוצע)	סך ערך לא משוקלל (ממוצע)	
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	
43,918		סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה
		סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה (HQA) 1
		תזרימי מזומנים יוצאים
5,527	77,628	פיקדונות קמעונאיים מיחידים ומעסקים קטנים 2
1,364	27,283	מזה: פיקדונות יציבים 3
3,694	34,732	פיקדונות פחות יציבים 4
469	15,613	פיקדונות לתקופה העולה על 30 ימים (סעיף 84 להוראת ניהול בנקאי תקין 221) א4
33,743	46,494	מימון סיטונאי בלתי מובטח 5
33,731	46,482	מזה: פיקדונות שאינם לצרכים תפעוליים (כל הצדדים הנגדיים) 6
12	12	חובות לא מובטחים 8
3,327	24,368	דרישות נזילות נוספות 10
550	550	מזה: תזרימים יוצאים בגין חשיפה לנגזרים ודרישות ביטחון אחרות 11
2,777	23,818	קווי אשראי ונזילות 13
34	34	מחויבויות מימון חוזיות אחרות 14
260	7,291	מחויבויות מימון מותנות אחרות 15
42,891		סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים 16
		תזרימי מזומנים נכנסים
-	107	הלוואות מובטחות (למשל עסקאות מכר חוזר) 17
9,781	12,839	תזרימים נכנסים מחשיפות הנפרעות כסדרן 18
1,501	6,408	תזרימי מזומנים נכנסים אחרים 19
11,282	19,354	סך הכל תזרימי מזומנים נכנסים 20
43,918		סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה (HQA) 21
31,609		סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים נטו 22
139%		יחס כיסוי נזילות 23

* במזנוחים של ממוצעים פשוטים של 74 תצפיות יומיות במשך הרבעון המדווח.

ב	א	
לשלושת החודשים שנתיים		
ביום 31 בדצמבר 2020*		
סך ערך משוקלל (ממוצע)	סך ערך לא משוקלל (ממוצע)	
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	
55,224		סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה
		1 סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה (HQLA)
		תזרימי מזומנים יוצאים
5,767	81,932	2 פיקדונות קמעונאיים מיחידים ומעסקים קטנים
1,466	29,310	3 מזה: פיקדונות יציבים
3,798	35,863	4 פיקדונות פחות יציבים
503	16,759	4א פיקדונות לתקופה העולה על 30 ימים (סעיף 84 להוראת ניהול בנקאי תקין 221)
38,465	51,581	5 מימון סיטונאי בלתי מובטח
38,402	51,518	6 מזה: פיקדונות שאינם לצרכים תפעוליים (כל הצדדים הנגדיים)
63	63	8 חובות לא מובטחים
3,729	25,864	10 דרישות נזילות נוספות
567	567	11 מזה: תזרימים יוצאים בגין חשיפה לנגזרים ודרישות ביטחון אחרות
3,162	25,297	13 קווי אשראי ונזילות
119	119	14 מחויבויות מימון חוזיות אחרות
266	7,110	15 מחויבויות מימון מותנות אחרות
48,346		16 סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים
		תזרימי מזומנים נכנסים
-	14	17 הלוואות מובטחות (למשל עסקאות מכר חוזר)
10,310	13,122	18 תזרימים נכנסים מחשיפות הנפרעות כסדרן
1,096	4,855	19 תזרימי מזומנים נכנסים אחרים
11,406	17,991	20 סך הכל תזרימי מזומנים נכנסים
55,224		21 סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה (HQLA)
36,940		22 סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים נטו
150%		23 יחס כיסוי נזילות

* במונחים של ממוצעים פשוטים של 80 תצפיות יומיות במשך הרבעון המדווח.

הרכב הנכסים הנזילים באיכות גבוהה (במיליוני ש"ח)

ממוצע לרבעון שהסתיים ביום	יתרה ליום 31 בדצמבר 2020	ממוצע לרבעון הדוח*	יתרה לתאריך הדוח	
55,166	57,873	57,535	56,984	נכסי רמה 1
25	24	24	24	נכסי רמה 2א
33	33	42	44	נכסי רמה 2ב
55,224	57,930	57,601	57,052	סך הכל HQLA

* במונחים של ממוצעים פשוטים של תצפיות יומיות במשך הרבעון המדווח.

אלי כהן
 סמיר ברבר-צדיק
 רון לבקוביץ

סמנכ"ל, מנהל סיכונים ראשי
 מנהל כללי
 יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוח על הסיכונים: 17 באוגוסט, 2021